ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 3/2013, 21/2017, 23/2020 i 19/2022)

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 3/2013, 21/2017, 23/2020 i 19/2022)

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1

(Predmet zdravstvene zaštite)

Ovim Zakonom uređuju načela, mjere, način organiziranja i provođenja zdravstvene zaštite, nositelji društvene brige za zdravlje stanovništva, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite, te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad obavljanjem zdravstvene zaštite na području Županije Zapadnohercegovačke (u nastavku teksta: Županije).

Članak 2

(Opseg zdravstvene zaštite)

(1) Zdravstvena zaštita, u smislu ovoga Zakona, obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, blagovremeno liječenje, te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i primjenu zdravstvenih tehnologija.

(2) Zdravstvenu zaštitu iz stavka (1) ovoga članka, u okviru zdravstvenih ustanova i privatnih praksi, pružaju zdravstveni

djelatnici i zdravstveni suradnici, primjenom suvremenih medicinskih postupaka i tehnologija, te praćenjem dostignuća u razvitku medicinske znanosti.

Članak 3

(Pravo na zdravstvenu zaštitu)

(1) Svaka osoba ima pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarivanja najviše moguće razine zdravlja, sukladno odredbama ovoga Zakona, Zakona o zdravstvenoj zaštiti donesenog na razini Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i propisa donesenih na temelju ovih zakona.

(2) Svaka osoba obvezna je brinuti se o svom zdravlju.

(3) Nitko ne smije ugroziti zdravlje drugih ljudi.

(4) Svaka je osoba obvezna u hitnim slučajevima pružiti prvu pomoć ozlijeđenoj ili bolesnoj osobi, sukladno svom znanju i mogućnostima, te joj omogućiti pristup do najbliže zdravstvene ustanove.

Članak 4

(Osiguranje i provođenje zdravstvene zaštite)

(1) U osiguravanju i provođenju zdravstvene zaštite u Županiji sudjeluju zdravstvene ustanove, ordinacije privatne zdravstvene prakse, zavodi zdravstvenog osiguranja, Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: AKAZ), komore iz oblasti zdravstva, poslodavci, obrazovne i druge ustanove, humanitarne, vjerske, športske i druge organizacije, udruge, obitelj i građani.

(2) Jedinice lokalne samouprave, sukladno utvrđenim pravima i obvezama, osiguravaju uvjete za ostvarivanje zdravstvene zaštite na svome području.

Članak 5

(Jednakopravnost spolova)

Ovaj zakon i na temelju njega donijeti propisi podrazumijevaju jednak i jednakopravan odnos oba spola, bez obzira na gramatički

rod u kojem su u ovome Zakonu navedene osobe koje mogu biti oba spola.

II. DRUŠTVENA BRIGA ZA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA

Članak 6

(Društvena briga za zdravlje stanovništva)

(1) Društvena briga za zdravlje stanovništva ostvaruje se na razini Županije, Federacije, općine/grada, odnosno poslodavca i pojedinca.

(2) U okviru društvene brige za zdravlje iz stavka (1) ovoga članka osigurava se zdravstvena zaštita koja obuhvaća:

a) očuvanje i unapređenje zdravlja, otkrivanje i suzbijanje čimbenika rizika za nastanak oboljenja, stjecanje znanja i navika o zdravom načinu života;

b) očuvanje i promociju zdravih stilova života;

c) sprječavanje, suzbijanje i rano otkrivanje bolesti;

d) pravodobnu dijagnostiku i pravodobno liječenje, rehabilitaciju oboljelih i ozlijeđenih;

e) informacije koje su stanovništvu ili pojedincu potrebne za odgovorno postupanje i za ostvarivanje prava na zdravlje.

Članak 7

(Opseg mjera zdravstvene zaštite)

(1) Mjere zdravstvene zaštite, u smislu članka 8. ovoga Zakona, obuhvaćaju:

a) uspostavljanje prioriteta, planiranje, donošenje posebnih programa za provođenje zdravstvene zaštite;

b) donošenje zakona i pod zakonskih akata iz nadležnosti Županije;

c) uređenje i vođenje zdravstvene politike i provođenje reforme kroz strateške planove razvitka;

d) stvaranje uvjeta za pristupačnost i ujednačenost korištenja tercijarne zdravstvene zaštite;

e) vođenje zdravstvene politike koja potiče i razvija zdrave životne navike kod stanovništva;

f) osiguranje uvjeta za zdravstveno prosvjećivanje stanovništva;

g) osiguranje uvjeta za razvitak integriranog zdravstvenog informacijskog sustava u Županiji;

h) osiguravanje uvjeta za stručno usavršavanje zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika;

i) razvoj znanstveno-istraživačke djelatnosti u oblasti zdravstva;

j) uspostavu sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvene zaštite;

k) suradnju s humanitarnim i stručnim organizacijama, savezima, komorama i udrugama na poslovima razvitka zdravstvene zaštite na teritoriju Županije;

l) sudjelovanje sa federalnim koordinatorima za javnozdravstvene oblasti u okviru suradnje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (u daljnjem tekstu: SZO).

(2) Županija ostvaruje društvenu brigu za zdravlje svojih stanovnika i provođenjem mjera na području zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša, mjerama koje stanovništvu osiguravaju zdravstveno ispravne namirnice i vodu za piće, vodu za rekreaciju i ostale vode, predmete opće uporabe, zaštitu od buke, kvalitetu zraka, kao i mjerama za neškodljivo zbrinjavanje otpadnih tvari, mjerama zaštite zdravlja od štetnog djelovanja opasnih kemikalija, te za zaštitu od izvora ijonizirajućih zračenja.

(3) Sredstva potrebna za financiranje zdravstvene zaštite iz stavka (2) ovoga članka ostvaruju se iz: prihoda prikupljenih po osnovi doprinosa za zdravstveno osiguranje, sredstava proračuna Županije sukladno mogućnostima Županijskog proračuna u kalendarskoj godini, iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite, kao i iz drugih izvora, na način i pod uvjetima određenim zakonom.

Članak 8

(Društvena briga za zdravlje na razini Županije)

(1) Društvena briga za zdravlje na razini Županije obuhvaća mjere za osiguranje i provođenje zdravstvene zaštite od interesa za građane na

području Županije, i to:

a) donošenje zakona i pod zakonskih akata iz nadležnosti Županije;

b) uređenje i vođenje zdravstvene politike i provođenje reforme iz oblasti zdravstva od interesa za područje Županije;

c) praćenje zdravstvenoga stanja stanovništva i rada zdravstvenih ustanova na području Županije, kao i staranje o provođenju utvrđenih prioriteta u zdravstvenoj zaštiti;

d) donošenje strateškoga plana zdravstvene zaštite za područje Županije;

e) stvaranje uvjeta za pristupačnost i ujednačenost korištenja primarne i sekundarne zdravstvene zaštite na području Županije;

f) uspostava sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvene zaštite;

g) osiguravanje palijativne njege za neizlječivo bolesne odnosno umiruće u suradnji sa ustanovama iz oblasti socijalne skrbi, humanitarnim i drugim udrugama i pojedincima;

h) planiranje i ostvarivanje Županijskog programa za očuvanje i zaštitu zdravlja od zagađenog životnog okoliša što je prouzročeno štetnim i opasnim tvarima u zraku, vodi i zemljištu, odlaganjem otpadnih tvari, opasnih kemikalija, izvorima ijonizirajućih i neijonizirajućih zračenja, bukom i vibracijama na svome teritoriju, kao i obavljanjem sustavnih ispitivanja životnih namirnica, predmeta opće uporabe, mineralnih voda za piće, vode za piće i drugih voda koje služe za proizvodnju i preradu životnih namirnica i sanitarno-higijenske i rekreativne potrebe, radi utvrđivanja njihove zdravstvene i higijenske ispravnosti i propisane kvalitete od interesa za Županiju, sukladno programu mjera koje donosi Vlada Županije, na prijedlog Ministra i Županijskog ministra nadležnog za zaštitu okoliša;

i) provođenje epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske i zdravstveno-ekološke djelatnosti, te unapređenje zdravlja i prevenciju bolesti na području Županije;

j) provođenje mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti iz svoje mjerodavnosti sukladno propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih

bolesti;

k) sprječavanje pojave ovisnosti i liječenje s ciljem suzbijanja težih posljedica po zdravlje ovisnika;

l) ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja sukladno propisima o zdravstvenome osiguranju, te praćenje provođenja, zaštita i unapređenje tih prava;

m) organizacija i rad mrtvozorničke službe;

n) suradnja s humanitarnim i stručnim organizacijama, savezima, komorama i udrugama na poslovima razvitka zdravstvene zaštite na svome području;

nj) Planiranje i provedba politike upošljavanja u zdravstvenim ustanovama.

(2) Financijska sredstva, za obavljanje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Županija, a koji obuhvaća investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova - prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava, osiguravaju se iz:

a) Proračuna Županije - Odlukom Vlade Županije

b) Financijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Zavod za zdravstveno osiguranje ŽZH) - odlukom ravnatelja Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH u skladu s ovlastima istoga, te Odlukom Upravnog vijeća Zavoda za zdravstveno osiguranje ŽZH uz suglasnost Vlade Županije.

Članak 9

(Društvena briga za zdravlje na razini općine/grada)

(1) Društvena briga za zdravlje na razini općine/grada obuhvaća ocjenjivanje rada zdravstvenih ustanova i kvalitete zdravstvenih usluga, kao i osiguranje financijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvalitete zdravstvenih usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave.

(2) Društvena briga iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se kroz osnivanje zdravstvenoga vijeća na razini općine/grada koje planira i

evaluira provođenje zdravstvene zaštite na području jedinice lokalne samouprave, daje mišljenje na planove i programe zdravstvene zaštite za područje lokalne samouprave, predlaže mjere za poboljšanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite, prati povrede prava pacijenata i poduzima mjere za unapređenje tih prava na svome području, te obavlja i druge poslove i zadaće sukladno propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata.

(3) Broj članova zdravstvenoga vijeća određuje se statutom općine/grada.

(4) U radu vijeća iz stavka (2) ovoga članka sudjeluju, u pravilu, predstavnici jedinice lokalne samouprave, pacijenata, mladeži, komora iz oblasti zdravstva, stručnih udruga, udruga za zaštitu prava pacijenata, sindikata, zdravstvenih ustanova odnosno privatnih praksi, crvenoga križa s područja jedinice lokalne samouprave.

Članak 10

(Društvena briga za zdravlje na razini poslodavca)

(1) Mjere specifične zdravstvene zaštite koje mora osigurati poslodavac s ciljem stvaranja uvjeta za zaštitu zdravlja uposlenika na radnome mjestu i poticanja zdravstveno odgovornog ponašanja usmjerene su na provođenje:

a) mjera za sprječavanje i otkrivanje profesionalnih bolesti, sprječavanje ozljeda na radu i pružanje odgovarajuće prve pomoći;

b) mjere za zaštitu zdravlja uposlenika koji su na radnome mjestu izloženi posebnim opasnostima za zdravlje;

c) mjera zdravstvene zaštite propisanih posebnim propisima.

(2) Radi provođenja mjera iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac organizira i osigurava iz svojih sredstava zdravstvenu zaštitu uposlenika koja obuhvata najmanje:

a) liječničke preglede radi utvrđivanja sposobnosti za rad po nalogu poslodavca;

b) provođenje mjera za sprječavanje i rano otkrivanje profesionalnih bolesti, bolesti u svezi s radom i sprječavanje ozljeda na radu;

c) preventivne preglede uposlenika (prethodne, periodične, kontrolne i ciljane preglede) u ovisnosti o spolu, uzrastu i uvjetima rada, kao i pojavu profesionalnih bolesti, ozljeda na radu i kroničnih bolesti;

d) sanitarne preglede radi zaštite uposlenika i ostalog stanovništva od zaraznih bolesti sukladno propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika i druge obvezatne zdravstvene preglede, sukladno Zakonu;

e) upoznavanje uposlenika sa zdravstvenim mjerama zaštite na radu i njihovo obrazovanje u svezi sa specifičnim uvjetima, kao i na korištenje osobnih i kolektivnih zaštitnih sredstava;

f) osiguranje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u objektima pod sanitarnim nadzorom i drugim objektima u kojima se obavlja djelatnost od javnog interesa sukladno propisu o sanitarnom nadzoru, kao i osiguranje i provođenje općih mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti sukladno propisu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti;

g) druge preventivne mjere (neobvezna cijepljenja, neobvezni sistematski pregledi), sukladno općem aktu poslodavca;

h) praćenje uvjeta rada i sigurnosti na radu, kao i procjene profesionalnih rizika radi unapređivanja uvjeta rada i ergonomskih mjera, prilagođavanjem rada psihofiziološkim sposobnostima uposlenika;

i) praćenje obolijevanja, ozljeđivanja, odsutnosti s posla i smrtnosti, posebice od profesionalnih bolesti, bolesti u svezi s radom, ozljeda na radu i drugih zdravstvenih oštećenja koja utječu na privremenu ili trajnu izmjenu radne sposobnosti;

j) sudjelovanje u organizaciji režima rada i odmora uposlenika, kao i u procjeni nove opreme i novih tehnologija sa zdravstvenog i ergonomskog stanovišta;

k) provođenje mjera za unapređivanje zdravlja djelatnika izloženih zdravstvenim rizicima u tijeku procesa rada, uključujući i ocjenjivanje i upućivanje djelatnika uposlenika na posebno teškim i rizičnim poslovima na zdravstveno-preventivne aktivnosti i odmor;

l) ukazivanje prve pomoći u slučaju ozljede na radnome mjestu.

Članak 11

(Društvena briga za zdravlje na razini pojedinca)

(1) Pojedinac je dužan u granicama svojih znanja i mogućnosti uključiti se u društvenu brigu za zdravlje, kao i ozlijeđenom ili bolesnom u hitnom slučaju pružiti prvu pomoć i omogućiti mu dostupnost do najbliže zdravstvene ustanove.

(2) Pojedinac je dužan čuvati vlastito zdravlje, zdravlje drugih ljudi, kao i životnu i radni okoliš.

(3) Pojedinac je dužan sudjelovati u svim preventivno-zdravstvenim djelatnostima koje se provode u mjestima življenja i rada, a usmjerene su na unapređivanje i čuvanje zdravlja i sprječavanje bolesti.

(4) Pojedinac je dužan podvrgnuti se posebnim i ostalim mjerama za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti utvrđenih propisom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Članak 12

(Društvena briga za javno zdravlje)

(1) Pod javnim zdravljem, u smislu ovoga zakona, podrazumijeva se ostvarivanje javnoga interesa stvaranjem uvjeta za očuvanje zdravlja stanovništva putem organiziranih sveobuhvatnih aktivnosti društva usmjerenih na očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja, odnosno očuvanje životnog okoliša, kao i sprječavanje pojave čimbenika rizika za nastanak bolesti i ozljeda, koji se ostvaruju primjenom zdravstvenih tehnologija i mjerama namijenjenim za promociju zdravlja, prevenciju bolesti i poboljšanje kvalitete života.

(2) Temeljne javnozdravstvene funkcije, u smislu ovoga Zakona, su:

a) praćenje, evaluacija i analiza zdravstvenoga stanja stanovništva;

b) javnozdravstveni nadzor, istraživanje i kontrola rizika i prijetnji po javno zdravlje;

c) promocija zdravlja;

d) povećanje angažmana stanovništva i zajednice o brizi za zdravlje;

e) razvitak politika za zdravlje i institucionalnih kapaciteta za planiranje i upravljanje u javnome zdravlju;

f) jačanje institucionalnih kapaciteta za regulativu i primjenu javnoga zdravlja;

g) jačanje institucionalnih kapaciteta za planiranje i upravljanje u javnome zdravlju;

h) evaluacija i promocija jednake dostupnosti prijeko potrebnoj i temeljnoj zdravstvenoj zaštiti;

i) razvitak i obuka ljudskih resursa u javnome zdravlju;

j) praćenje i potpora unapređenju kvalitete zdravstvenih usluga na individualnoj i populacijskoj razini;

k) istraživanje u javnome zdravlju;

l) smanjivanje učinaka izvanrednih situacija i nesreća na zdravlje stanovništva.

(3) Javnozdravstvene funkcije iz stavka (2) ovoga članka ostvaruju se na svim razinama vlasti, kao i na svim razinama zdravstvene zaštite.

III. NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 13

(Načelo pristupačnosti zdravstvene zaštite)

Načelo pristupačnosti zdravstvene zaštite ostvaruje se osiguranjem odgovarajuće zdravstvene zaštite građanima Županije, koja je fizički, zemljopisno i ekonomski dostupna, posebice zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene zaštite.

Članak 14

(Načelo pravičnosti zdravstvene zaštite)

Načelo pravičnosti zdravstvene zaštite ostvaruje se zabranom diskriminacije prilikom pružanja zdravstvene zaštite po osnovi rase, spola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnoga podrijetla, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja seksualne orijentacije, imovnoga stanja, kulture, jezika, vrste bolesti, psihičkoga ili tjelesnoga invaliditeta.

Članak 15

(Načelo solidarnosti u zdravstvenoj zaštiti)

Načelo solidarnosti u zdravstvenoj zaštiti ostvaruje se organizacijom sustava zdravstvenoga osiguranja u kojem su svi građani obuhvaćeni zdravstvenom zaštitom i u kojem se bogati solidariziraju sa siromašnim, mladi sa starim, zdravi s bolesnim i pojedinci s obiteljima.

Članak 16

(Načelo sveobuhvatnosti zdravstvene zaštite)

Načelo sveobuhvatnosti zdravstvene zaštite ostvaruje se uključivanjem svih građana Županije u sustav zdravstvene zaštite, uz primjenu objedinjenih mjera i postupaka zdravstvene zaštite koje obuhvaćaju promociju zdravlja, prevenciju bolesti na svim razinama, ranu dijagnozu, liječenje i rehabilitaciju.

Članak 17

(Načelo kontinuiranosti zdravstvene zaštite)

Načelo kontinuiranosti zdravstvene zaštite ostvaruje se ukupnom organizacijom sustava zdravstvene zaštite koja mora biti funkcionalno povezana i usklađena po razinama, od primarne preko sekundarne do tercijarne razine zdravstvene zaštite i koja pruža neprekidnu zdravstvenu zaštitu građanima Županije u svakoj životnoj dobi.

Članak 18

(Načelo specijaliziranog pristupa)

Načelo specijaliziranog pristupa osigurava se organiziranjem i razvijanjem posebnih specijaliziranih kliničkih, javnozdravstvenih dostignuća i znanja, te njihovom primjenom u praksi.

Članak 19

(Načelo stalnog unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite)

Načelo stalnoga unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite ostvaruje se mjerama i aktivnostima kojima se sukladno suvremenim dostignućima medicinske znanosti i prakse povećavaju mogućnosti

povoljnog ishoda i smanjivanje rizika i drugih neželjenih posljedica po zdravlje i zdravstveno stanje pojedinca i zajednice u cjelini.

Članak 20

(Načelo učinkovitosti zdravstvene zaštite)

Načelo učinkovitosti zdravstvene zaštite ostvaruje se postizanjem najboljih mogućih rezultata u odnosu na raspoložive resurse u zdravstvu, odnosno postizanjem najviše razine zdravstvene zaštite, uz racionalno korištenje raspoloživih resursa.

IV. LJUDSKA PRAVA I VRIJEDNOSTI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI I PRAVA PACIJENATA

Članak 21

(Ljudska prava i vrijednosti u zdravstvenoj zaštiti)

(1) Svaki građanin ima pravo zdravstvenu zaštitu ostvariti uz poštivanje najvišeg mogućeg standarda ljudskih prava i vrijednosti, odnosno ima pravo na fizički i psihički integritet i na sigurnost njegove osobnosti, kao i na uvažavanje njegovih moralnih, kulturnih, religijskih i filozofskih uvjerenja.

(2) Svako dijete od rođenja do navršenih 18 godina života ima pravo na najviši mogući standard zdravlja i zdravstvene zaštite.

(3) Strani državljanin ili osoba bez državljanstva ima pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno odredbama ovoga zakona, međunarodnih sporazuma i drugih propisa koji reguliraju ovu oblast.

Članak 22

(1) Pacijentom, u smislu ovoga zakona, kao i propisa o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata, smatra se svaka osoba, bolesna ili zdrava, osigurana ili neosigurana osoba, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mjera ili zdravstvena usluga u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, sprječavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.

(2) Svakom pacijentu iz stavka (1) ovoga članka jamče se prava na:

a) dostupnost zdravstvene zaštite, uključujući i pravo na hitnu medicinsku pomoć,

b) informacije, obaviještenost i sudjelovanje u postupku liječenja,

c) slobodan izbor, samo odlučivanje i pristanak, uključujući i zaštitu prava pacijenta koji nije sposoban dati pristanak,

d) povjerljivost informacija i privatnost,

e) tajnost podataka,

f) osobno dostojanstvo,

g) sprječavanje i olakšavanje patnji i boli,

h) poštivanje pacijentovog vremena,

i) uvid u medicinsku dokumentaciju,

j) samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove,

k) pacijenta nad kojim se vrši medicinsko istraživanje preventivne mjere i informiranje o očuvanju zdravlja,

l) prigovor,

m) naknadu štete,

n) prehranu sukladno svjetonazoru,

o) održavanje osobnih kontakata,

p) obavljanje vjerskih obreda.

(3) Prava iz stavka 2. ovoga članka pacijent ostvaruje na temelju suvremene medicinske doktrine, stručnih standarda i normi, te sukladno mogućnostima zdravstvenog sustava u Županiji i Federaciji i uz uvjet da prethodno ispunjava svoje obveze i odgovornosti utvrđene ovim zakonom, kao i propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenta.

Članak 23

(Obveze pacijenata)

Pacijent je obvezan pri ostvarivanju zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi ispunjavati obveze i odgovornosti predviđene propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata.

Članak 24

(Bliže uređenje prava pacijenata)

Prava, obveze i odgovornosti pacijenata, kao i zaštita prava pacijenta, bliže se uređuju propisom o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata.

V. OBVEZNO UPUĆIVANJE U PSIHIJATRIJSKU USTANOVU

Članak 25

(Smještaj duševno oboljelih osoba)

(1) Osobe oboljele od duševne bolesti koja predstavlja opasnost po njihov život, život građana i imovinu, u hitnim će slučajevima biti smještene na privremeno bolničko liječenje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

(2) Način i postupak, kao i organizacija i uvjeti liječenja osoba oboljelih od duševnih bolesti, provodi se sukladno odredbama propisa o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

VI. ZDRAVSTVENA DJELATNOST

Članak 26

(Zdravstvena djelatnost)

(1) Zdravstvena djelatnost predstavlja organizirano pružanje zdravstvene zaštite kroz rad zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika u okviru zdravstvenih ustanova odnosno privatne prakse sukladno stručno-medicinskoj doktrini i uz uporabu zdravstvene tehnologije, a pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Zdravstvena djelatnost se provodi kao primarna, specijalističko-konzultativna i bolnička zdravstvena djelatnost i djelatnost javnoga zdravstva.

(3) Zdravstvena djelatnost je djelatnost od posebnog interesa za Županiju.

Članak 27

(Razine zdravstvene djelatnosti)

(1) Zdravstvena se djelatnost obavlja na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, te na razini Županijskih i federalnih zdravstvenih zavoda.

(2) Poseban oblik zaštite zdravlja stanovništva ostvaruje se organizacijom javnoga zdravstva.

(3) Zdravstvenu djelatnost obuhvaća i komplementarno obavljanje alternativne medicine od zdravstvenih djelatnika na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 28

(Primarna razina)

(1) Zdravstvena zaštita na primarnoj razini obuhvaća:

a) djelatnost obiteljske medicine,

b) djelatnost zdravstvene zaštite djece,

c) djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici,

d) higijensko-epidemiološku zaštitu,

e) hitnu medicinsku pomoć,

f) zaštitu reproduktivnog zdravlja žena,

g) zdravstvenu zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja,

h) fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici,

i) specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika, kao dio medicine rada, ako je ugovorena s poslodavcem,

j) stomatološku zdravstvenu zaštitu,

k) laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarne razine,

l) ljekarničku djelatnost.

(2) Zdravstvena zaštita na primarnoj razini, pored navedenog, obuhvaća:

a) praćenje zdravstvenoga stanja stanovnika i provođenje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika,

b) prevenciju, liječenje i rehabilitaciju bolesti i ozljeda,

c) otkrivanje i suzbijanje čimbenika rizika masovnih nezaraznih bolesti,

d) specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladih, naročito u osnovnim i srednjim školama, te visokim školama na svome području,

e) imunizaciju protiv zaraznih bolesti,

f) liječenje i rehabilitaciju u kući,

g) palijativnu njegu.

(3) U cilju osiguranja potrebne dostupnosti zdravstvene zaštite, primarna se zdravstvena zaštita organizira tako da je korisnicima dostupna u općini/gradu njihovog prebivališta.

(4) U cilju osiguranja dostupnosti zdravstvene zaštite specifičnih populacija, u primarnoj se zdravstvenoj zaštiti razvija i unapređuje prijateljski pristup prema mladima sukladno propisima o mladima.

(5) Na primarnoj razini zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i znanstvenoistraživačka djelatnosti.

(6) Nastava iz oblasti obiteljske medicine može se organizirati i provoditi u centrima za edukaciju iz obiteljske medicine koji su nastavna baza fakulteta zdravstvenog usmjerenja.

Članak 29

(Provođenje i organiziranje zdravstvene zaštite)

(1) Zdravstvena djelatnost na primarnoj razini zdravstvene zaštite provodi se i organizira u timskom radu u kojem sudjeluje najmanje zdravstveni djelatnik visoke stručne spreme: doktor medicine, doktor stomatologije i magistar farmacije i medicinska sestra-tehničar.

(2) Poslove u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite obavljaju doktori medicine, obiteljski liječnici, medicinska sestra-tehničar svih stupnjeva stručne spreme i svih profila, specijalisti obiteljske medicine, medicine rada, školske medicine, urgentne medicine, pneumoftiziologije, biokemije, specijalisti epidemiologije ili higijene, doktori stomatologije, magistri farmacije, diplomirani inženjeri medicinske biokemije i diplomirani inženjeri medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa svojim suradnicima.

(3) U zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite poslove zdravstvene zaštite u svezi s radiološkom dijagnostikom, fizioterapijom, zaštitom materinstva, kao i higijensko-epidemiološkim službama, pored liječnika odgovarajuće specijalnosti, obavljaju diplomirani inženjeri medicinske radiologije, diplomirani fizioterapeuti, diplomirana medicinske sestr i diplomirani sanitarni inženjeri.

(4) U zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite poslove zdravstvene zaštite djece obavlja specijalist pedijatrije, poslove zdravstvene zaštite žena u svezi s trudnoćom, porođajem, materinstvom, planiranjem obitelji, ranim otkrivanjem malignih bolesti i liječenjem spolno prenosivih i drugih bolesti obavlja specijalist ginekologije, s diplomiranom babicom, a poslove zaštite mentalnog zdravlja obavlja specijalist psihijatrije, te zdravstveni suradnici visoke stručne spreme.

(5) U provođenju pojedinačnih mjera zdravstvene zaštite u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite, a posebice u zdravstvenoj zaštiti djelatnika, djece predškolskog i školskog uzrasta, te zaštiti mentalnog zdravlja sudjeluje i psiholog, socijalni djelatnik, logoped, surdiaudiolog i edukator-rehabilitator, odnosno drugi stručnjaci za pojedina specifična pitanja te zaštite.

(6) Zdravstveni djelatnici u zdravstvenoj djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite u timskom radu surađuju sa zdravstvenim djelatnicima drugih specijalnosti na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite.

Članak 30

(Medicina rada)

(1) Djelatnost medicine rada ostvaruje se kroz specifičnu zdravstvenu zaštitu uposlenika, kao dio primarne zdravstvene zaštite i obuhvaća preventivne poslove u svezi sa stvaranjem i održavanjem sigurne zdrave radnog okoliša, koja omogućava optimalno fizičko i mentalno zdravlje na radu i prilagođavanje uvjeta rada sposobnostima uposlenika.

(2) Ministar će pravilnikom regulirati vrstu i opseg liječničkih pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti djelatnika.

Članak 31

(Specifična zdravstvena zaštita djelatnika)

(1) Specifična zdravstvena zaštita djelatnika obuhvaća poduzimanje mjera iz članka 10. ovoga zakona, osim mjera predviđenih u stavku (2) točka d) i f) istoga članka ovoga Zakona.

(2) Postupak i način ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite djelatnika, kao i način i uvjeti utvrđivanja i prijavljivanja profesionalnih bolesti i ozljeda na radu iz stavka (1) ovoga članka bliže će pravilnikom utvrditi Ministar.

Članak 32

(Ostvarivanje specifične zdravstvene zaštite)

(1) Specifična zdravstvena zaštita uposlenika ostvaruje se na temelju ugovora između poslodavca i zdravstvene ustanove koja u svome sastavu ima djelatnost medicine rada, ili ugovorom sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi.

(2) Za potrebe praćenja, proučavanja i unapređenja djelatnosti specifične zdravstvene zaštite može se osnovati zavod za medicinu rada Županije, odnosno zdravstvena ustanova za specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika.

(3) Troškove specifične zdravstvene zaštite snosi poslodavac.

Članak 33

(Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini)

(1) Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite obuhvaća specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost.

(2) Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i znanstveno-istraživačka djelatnost.

Članak 34

(Specijalističko - konzultativna zdravstvena djelatnost)

(1) Specijalističko-konzultativna zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja, kroz pružanje izvanbolničkih usluga, osigurava potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, a s ciljem povećanja stupnja rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.

(2) Specijalističko-konzultativnu djelatnost iz stavka (1) ovoga članka osigurava bolnica.

(3) S ciljem osiguranja potrebne dostupnosti zdravstvene zaštite, specijalističko-konzultativna djelatnost iz opće interne medicine, opće kirurgije, neurologije, otorinolaringologije, oftalmologije, ortopedije, dermatologije i radiološke dijagnostike primarne razine organizira se tako da je korisnicima dostupna u općini/gradu njihova prebivališta sukladno propisu kojim se utvrđuje osnovni paket zdravstvenih prava (u daljnjem tekstu: osnovni paket zdravstvenih prava).

(4) Ukoliko nisu osigurane službe u zajednici iz članka 77. stavak (3) ovoga zakona, djelatnost službi u zajednici osigurava se kroz rad specijalističko-konzultativne djelatnosti, tako da je korisnicima dostupna u općini/gradu njihova prebivališta.

(5) Dostupnost ostalih specijalističko-konzultativnih djelatnosti osigurava se u prostoru bolničkih zdravstvenih ustanova sukladno osnovnom paketu zdravstvenih prava.

Članak 35

(Bolnička zdravstvena djelatnost)

Bolnička zdravstvena djelatnost obuhvaća dijagnosticiranje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu pacijenata u bolnicama.

Članak 36

(Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini)

Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini obuhvaća i pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzultativnih i bolničkih zdravstvenih djelatnosti, znanstveno-

istraživački rad, te izvođenje nastave na temelju ugovora za potrebe fakulteta zdravstvenog usmjerenja sukladno važećim propisima.

Članak 37

(Provođenje Zdravstvene djelatnost na tercijarnoj razini)

Zdravstvenu djelatnost na tercijarnoj razini provode zdravstvene ustanove koje ispunjavaju uvjete u pogledu prostora, opreme i kadra, kao i primijenjenih tehnologija za obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzultativnih i bolničkih zdravstvenih djelatnosti, sukladno važećim propisima.

Članak 38

(Djelatnost Županijskih zdravstvenih zavoda)

(1) Djelatnost Županijskih zdravstvenih zavoda podrazumijeva obavljanje stručnih i znanstvenoistraživačkih zdravstvenih funkcija iz okvira prava i dužnosti Županije u oblasti javnozdravstvene djelatnosti, medicine rada, bolesti ovisnosti i sportske medicine.

(2) Županija će svojim propisom regulirat osnivanje i rad zavoda, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 39

(Ljekarnička djelatnost)

Ljekarnička djelatnost dio je zdravstvene djelatnosti koja se obavlja na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite i koja osigurava opskrbu stanovništva, zdravstvenih ustanova i privatnih praksi lijekovima i medicinskim sredstvima sukladno propisu kojim se uređuje ljekarnička djelatnost.

Članak 40

(Djelatnost javnoga zdravstva)

(1) Djelatnost javnoga zdravstva obuhvaća djelatnost socijalne medicine i organizacije s ekonomikom zdravstva, epidemiologije, higijene i zdravstvene ekologije, sanitarne mikrobiologije i sanitarne kemije.

(2) Djelatnost javnoga zdravstva institucionalno se obavlja kroz organizaciju higijensko-epidemioloških službi i zavoda za javno

zdravstvo u Županiji.

(3) Obavljanje javnozdravstvene djelatnosti bit će regulirano posebnim propisima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 41

(Alternativna medicina)

(1) Alternativna medicina, u smislu ovoga zakona, obuhvata one provjerene stručno nesporene komplementarne i alternativne metode i postupke dijagnostike, liječenja i rehabilitacije (u daljnjem tekstu: alternativna medicina), koji blagotvorno utječu ili koji bi mogli blagotvorno utjecati na čovjekovo zdravlje ili njegovo zdravstveno stanje i koji sukladno važećoj medicinskoj doktrini nisu obuhvaćeni zdravstvenim uslugama.

(2) Metode i postupci alternativne medicine iz stavka 1. ovoga članka u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi mogu se uvoditi samo uz suglasnost ministarstva zdravstva i mjerodavne komore.

(3) Metode i postupci alternativne medicine ne mogu se provoditi na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.

Članak 42

(Dopuštene metode i postupci alternativne medicine)

(1) Dopuštene su samo one metode i postupci alternativne medicine koji:

a) ne štete zdravlju;

b) korisnika - pacijenta ne odvraćaju od uporabe za njega korisnih zdravstvenih usluga;

c) se izvode sukladno priznatim standardima alternativne medicine.

(2) Metode i postupke alternativne medicine mogu obavljati isključivo zdravstveni djelatnici koji imaju dozvolu za obavljanje metoda i postupaka alternativne medicine koju izdaje Ministarstvo.

(3) Bliže uvjete, način i postupak obavljanja metoda i postupaka alternativne medicine u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi utvrđuje pravilnikom federalni ministar.

(4) Ministarstvo vrši nadzor nad obavljanjem metoda i postupaka alternativne medicine u zdravstvenim ustanovama, odnosno privatnoj praksi, sukladno ovom Zakonu.

(5) Na zdravstvene djelatnike koji obavljaju metode i postupke alternativne medicine primjenjuju se odredbe ovoga zakona o izdavanju, obnavljanju i oduzimanju odobrenja za samostalan rad (u daljnjem tekstu: licenca).

Članak 43

(Preuzimanje odgovornosti za obavljanje alternativne medicine)

Za svoj rad zdravstveni djelatnici koji obavljaju metode i postupke alternativne medicine preuzimaju stručnu, etičku, kaznenu i materijalnu odgovornost

VII. SADRŽAJ I ORGANIZACIJSKI OBLICI ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Članak 44

(Uvjeti i način obavljanja zdravstvene djelatnosti)

Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove i privatne prakse pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom, propisima o zdravstvenom osiguranju i propisima o ustanovama.

Članak 45

(Dostupnost zdravstvene zaštite)

Zdravstvena djelatnost mora biti organizirana tako da je stanovništvu uvijek osigurana i dostupna hitna medicinska pomoć, uključujući i hitni medicinski prijevoz.

Članak 46

(Zdravstvena djelatnost koja ne može biti predmet privatne djelatnosti)

Javnozdravstvene djelatnosti socijalne medicine, epidemiologije i higijene koje su od interesa za Županiju odnosno Federaciju, hitna medicinska pomoć; djelatnost heterologne transplantacije organa i tkiva i autologne transplantacije koštane srži; prikupljanje, testiranje, prerada i distribucija krvi i krvnih sastojaka, umjetna oplodnja, ako

nije u pitanju darivanje sjemena od supruga; patologija izuzev patohistološke djelatnosti; sudska medicina i mrtvozornička djelatnost ne mogu biti predmetom privatne djelatnosti.

Članak 47

(Postupak dodjele ugovora za provođenje zdravstvene zaštite)

(1) Zavod za zdravstveno osiguranje ŽZH provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite, sukladno ovom zakonu, Zakonu o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na temelju ovih zakona.

(2) Odluku o izboru najuspješnijeg ponuđača donosi Zavod za zdravstveno osiguranje ŽZH i zaključuje ugovor sa zdravstvenim ustanovama odnosno privatnim zdravstvenim djelatnikom uz prethodno pribavljeno mišljenja Ministra.

Članak 48

(Osnivanje i organiziranje zdravstvenih ustanova)

(1) Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove koje osniva Županija, Federacija, odnosno općina/grad, te domaće i strane fizičke ili pravne osobe u svim oblicima vlasništva.

(2) Županija može biti osnivač: bolnice, lječilišta, zavoda za javno zdravstvo Županije, zavoda za medicinu rada Županije, zavoda za bolesti ovisnosti Županije, zavoda kao specijalizirane zdravstvene ustanove, doma zdravlja, ljekarne, ustanove za hitnu medicinsku pomoć i ustanove za zdravstvenu njegu u kući.

(3) Županija i Federacija ili više Županija i Federacija, zajedno, mogu biti osnivači: sveučilišno-kliničke bolnice i zavoda.

(4) Općina/grad može biti osnivač doma zdravlja, ustanove za zdravstvenu njegu u kući i ljekarne.

(5) Domaće i strane fizičke, odnosno pravne osobe mogu biti osnivači: poliklinike, opće bolnice, specijalne bolnice, lječilišta, ljekarne, ustanove za zdravstvenu njegu u kući, ustanove za palijativnu njegu, centra za dijalizu i zavoda kao specijalizirane zdravstvene ustanove u svim oblicima vlasništva.

(6) Županijskim propisima može se bliže odrediti osnivanje zdravstvenih ustanova na primarnoj razini zdravstvene zaštite.

Članak 49

(Tijela nadležna za osnivanje zdravstvene ustanove)

(1) Osnivač zdravstvenih ustanova u vlasništvu Županije je Skupština Županije Zapadnohercegovačke.

(2) Osnivač zdravstvenih ustanova u vlasništvu općine/grada je općinsko/gradsko vijeće.

Članak 50

(Uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti)

(1) Zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost, ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, i to:

a) ako ima uposlene zdravstvene djelatnike odgovarajućeg stupnja stručne spreme, s položenim stručnim ispitom, licencijom izdanom od nadležne komore, a za obavljanje određenih poslova i s odgovarajućom specijalizacijom ili znanstvenim, odnosno nastavnim zvanjem;

b) ako ima dijagnostičku, terapijsku i drugu opremu za sigurno i suvremeno pružanje zdravstvene zaštite za djelatnost za koju je osnovana;

c) ako ima odgovarajuće prostorije za prijem oboljelih, odnosno zdravih osoba, za obavljanje dijagnostičkih i terapijskih postupaka liječenja i smještaj pacijenata, kao i za čuvanje lijekova i medicinskih sredstava;

d) ako ima odgovarajuće vrste i količine lijekova i medicinskih sredstava koje su potrebne za obavljanje određene zdravstvene djelatnosti za koju se zdravstvena ustanova osniva;

e) uspostavljen sustav sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama;

f) uspostavljen sustav upravljanja medicinskim otpadom sukladno važećim standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

(2) Dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu organizirati zajedničke medicinske službe za laboratorijsku, rendgen i drugu dijagnostiku, kao i zajedničke nemedicinske službe za pravne, ekonomsko-financijske, tehničke i druge poslove ili ugovoriti obavljanje ovih poslova s pravnom ili fizičkom osobom koja ispunjava uvjete predviđene zakonom za obavljanje navedenih djelatnosti i ima odobrenje mjerodavnog tijela.

(3) AKAZ je dužan definirati sustav sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama iz stavka (1) točke e) ovoga članka, te obavljati kontinuirano praćenje i procjenu sigurnosnih standarda u zdravstvenim ustanovama, što uključuje i izdavanje certifikata o zadovoljenju standarda sigurnosti.

(4) Zdravstvena ustanova koja koristi izvore ijonizirajućih zračenja mora pored uvjeta iz stavka (1) i (3) ovoga članka ispunjavati i druge uvjete utvrđene propisom kojim se uređuje zaštita od radijacijske i nuklearne sigurnosti, kao i pod zakonskim aktima donesenim na temelju tog propisa, te imati odobrenje mjerodavne državne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.

Članak 51

(Ostali uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti)

(1) Prilikom osnivanja zdravstvene ustanove obveza je osnivača zdravstvene ustanove da priloži mišljenje o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove.

(2) Mišljenje o opravdanosti osnivanja zdravstvene ustanove u djelatnosti primarne zdravstvene djelatnosti, specijalističko-konzultativne zdravstvene djelatnosti, odnosno u djelatnosti bolničke zdravstvene djelatnosti daje Zavod za javno zdravstvo Županije i nadležna komora.

(3) Zavod za javno zdravstvo mišljenje iz stavka (2) ovoga članka daje na temelju stručnih načela o organizaciji i ekonomici zdravstva, dok nadležna komora mišljenje daje sa stajališta zaštite i očuvanja profesije koju zastupa.

(4) U slučaju da se ustanova osniva za djelatnosti koje su iz domena više komora, potrebno je pribaviti mišljenje svih nadležnih komora.

Članak 52

(Nadležnost utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za obavljanje zdravstvene djelatnosti)

(1) Zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost ako Ministarstvo rješenjem utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani zakonom za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

(2) Ispunjenost uvjeta za zdravstvene ustanove iz članka 48. stavak (2), (4), (5) i (6) ovoga Zakona utvrđuje rješenjem Ministar.

(3) Ispunjenost uvjeta za zdravstvene ustanove iz članka 48 stavka(3) ovoga Zakona utvrđuje rješenjem federalni ministar.

(4) Zdravstvena ustanova može obavljati samo zdravstvenu djelatnost koja je utvrđena rješenjem Ministra o ispunjenosti uvjeta za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

(5) Na temelju osnivačkog akta i rješenja o sukladnosti osnivačkog akta sa zakonom o ustanovama, zdravstvena ustanova se upisuje u registar kod mjerodavnog suda sukladno propisima o registraciji ustanova u Federaciji.

(6) Zdravstvena ustanova počinje s radom nakon konačnosti rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta u pogledu prostora, kadra i medicinsko-tehničke opreme koje donosi Ministarstvo.

Članak 53

Odredbe članka 51. i 52. ovoga Zakona primjenjuju se i u slučaju proširenja ili promjene zdravstvene djelatnosti.

Članak 54

(Promjena ili proširenje djelatnosti zdravstvene ustanove)

(1) Promjena ili proširenje djelatnosti zdravstvene ustanove čiji je osnivač odnosno suosnivač Županija, odnosno općina/grad ne može se obaviti bez prethodne suglasnosti Ministra.

Suglasnost iz stavka (1) ovoga članka izdaje se u obliku rješenja.

(2) Protiv rješenja iz stavka (1) ovoga članka može se izjaviti žalba federalnom ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Članak 55

(1) Zdravstvena ustanova prestaje s radom ako:

a) više ne postoji potreba za obavljanjem djelatnosti za koju je osnovana, a nema mogućnosti da se preustroji za obavljanje druge zdravstvene djelatnosti,

b) ne ispunjava zakonom propisane uvjete za obavljanje djelatnosti.

(2) Odluku o prestanku rada zdravstvene ustanove u slučaju iz stavka (1) točke a) ovoga članka donosi vlasnik, a u slučaju iz stavka (1) točke b) ovoga članka rješenje donosi Ministar. Ukoliko iz razloga navedenih u stavku (1) točke a) ovoga članka prestaje s radom javna zdravstvena ustanova, prije donošenja odluke iz stavka (2) ovoga članka, potrebno je pribaviti mišljenje Zavoda za javno zdravstvo.

(3) Protiv rješenja o prestanku rada zdravstvene ustanove iz stavka (2) ovoga članka može se pokrenuti upravni spor sukladno propisu o upravnim sporovima.

Članak 56

(Osiguranje sredstava za financiranje zdravstvenih ustanova)

Sredstva za financiranje zdravstvenih ustanova koje osiguravaju izvršenje prava iz članka 8. ovog Zakona osiguravaju se iz:

a) sredstava proračuna Federacije, Županije, gradova i općina,

b) iz sredstava zdravstvenoga osiguranja,

c) donacija, pomoći i drugih izvora.

Članak 57

(Sredstva za rad i razvitak zdravstvenih ustanova)

(1) Sredstva za rad i razvitak zdravstvenih ustanova ostvaruje:

a)ugovorom sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja Županije, odnosno Federacije

b) ugovorom s fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenoga usmjerenja,

c) ugovorom po osnovi proširenog i dragovoljnog zdravstvenog osiguranja,

d) iz sredstava osnivača sukladno aktu o osnivanju,

e) iz sredstava proračuna Županije, Federacije odnosno općine/grada,

f) iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite,

g) slobodnom prodajom usluga na tržištu,

h) iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom zdravstvene ustanove.

Članak 58

(Akti zdravstvene ustanove)

(1) Akti zdravstvene ustanove su statut i drugi opći akti.

(2) Statut je osnovni opći akt zdravstvene ustanove kojim se uređuje:

a) naziv i sjedište, odnosno ime i prezime, kao i prebivalište osnivača;

b) naziv i sjedište zdravstvene ustanove;

c) djelatnost zdravstvene ustanove;

d) iznos sredstava za osnivanje i početak rada zdravstvene ustanove i način osiguranja sredstava;

e) izvore i načine osiguranja sredstava za rad zdravstvene ustanove;

f) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima;

g) prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se zdravstvena ustanova osniva;

h) međusobna prava i obveze zdravstvene ustanove i osnivača;

i) tijela upravljanja zdravstvene ustanove u osnivanju i njihove ovlasti;

j) stručna tijela zdravstvene ustanove, mandat članova stručnih tijela, način izbora i financiranje;

k) osoba koja će do imenovanja ravnatelja zdravstvene ustanove obavljati poslove i imati ovlasti ravnatelja;

l) rok za donošenje statuta, imenovanje ravnatelja i tijela upravljanja;

m) druga pitanja od značaja za rad zdravstvene ustanove.

(3) Statut zdravstvene ustanove podliježe obvezatnoj suglasnosti osnivača.

Upravljanje, rukovođenje i nadzor nad zdravstvenim ustanovama, kao i stručna tijela zdravstvene ustanove

Članak 59

(Upravno vijeće)

(1) Zdravstvenom ustanovom upravlja upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće zdravstvene ustanove u vlasništvu Županije ima pet članova i čine ga predstavnici:

osnivača - tri člana, od kojih jedan mora biti predstavnik ministarstva,

stručnih djelatnika zdravstvenih ustanova - dva člana, od kojih jedan mora biti iz reda zdravstvenih djelatnika.

(3) Upravno vijeće zdravstvene ustanove u vlasništvu općine/grada ima tri člana i čine ga predstavnici:

osnivača - jedan član,

stručnih djelatnika zdravstvene ustanove - jedan član,

Ministarstva - jedan član.

(4) Predsjednika i članove upravnoga vijeća zdravstvene ustanove iz stavka (2) ovoga članka imenuje i razrješava Vlada Županije na prijedlog Ministra.

(5) Predsjednika i članove upravnoga vijeća zdravstvene ustanove iz stavka (3) ovoga članka imenuje i razrješava općinsko vijeće/gradsko vijeće, na prijedlog općinskoga načelnika/gradonačelnika.

(6) Bliže kriterije za imenovanje u upravna vijeća zdravstvenih ustanova:

u vlasništvu Županije utvrđuje Vlada Županije, na prijedlog Ministra, u vlasništvu općine/grada utvrđuje općinsko vijeće, na prijedlog općinskoga načelnika/gradonačelnika.

(7) Članstvo u upravnim vijećima iz stavka (2) i (3), ovoga članka odražavat će jednakopravnu zastupljenost oba spola.

(8) Mjesečnu naknadu za rad predsjednika i članova upravnoga vijeća zdravstvenih ustanova iz stavka (2) ovoga članka utvrđuje Vlada Županije na prijedlog Ministra.

(9) Mjesečnu naknadu za rad predsjednika i članova upravnoga vijeća zdravstvenih ustanova iz stavka (3) ovoga članka utvrđuje općinsko vijeće/gradsko vijeće na prijedlog općinskoga načelnika/gradonačelnika.

(10) Naknade iz stavka (8) i (9) ovoga članka isplaćuju se iz sredstava zdravstvene ustanove.

(11) Predsjednik i članovi upravnoga vijeća zdravstvenih ustanova iz ovoga članka dužni su potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa prije preuzimanja dužnosti.

(12) Predsjednici i članovi upravnih vijeća zdravstvenih ustanova iz ovoga članka imenuju se u proceduri sukladno propisima o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

(13) Način izbora, opoziva i mandat članova upravnoga vijeća zdravstvene ustanove vrši se sukladno propisima o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 60

(Djelokrug rada upravnoga vijeća)

(1) Djelokrug upravnoga vijeća zdravstvenih ustanova u vlasništvu Županije, Federacije, više Županija i Federacije zajedno, odnosno Županije ili općine/grada, podrazumijeva sljedeće:

a) donošenje statuta zdravstvene ustanove,

b) imenovanje i razrješavanje ravnatelja odnosno v.d. ravnatelja i zamjenika ravnatelja zdravstvene ustanove,

c) utvrđivanje planova rada i razvitka zdravstvene ustanove,

d) utvrđivanje godišnjeg programa rada,

e) donošenje financijskoga plana i usvajanje godišnjeg obračuna,

f) donošenje općih akata o unutarnjem uređenju i sistematizaciji poslova i druge opće akte, sukladno zakonu i statutu zdravstvene ustanove, uz suglasnost Ministra,

g) odlučivanje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je zdravstvena ustanova osnovana, ako zakonom nije određeno da o određenim pitanjima odlučuje drugo tijelo zdravstvene ustanove,

h) usmjeravanje, kontroliranje i ocjenjivanje rada ravnatelja,

i) rješavanje svih pitanja odnosa s osnivačem,

j) odlučivanje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom zdravstvene ustanove,

k) odgovaranje osnivaču za rezultate rada zdravstvene ustanove,

l) odlučivanje o prigovoru uposlenika na rješenje kojim je drugo tijelo, određeno statutom zdravstvene ustanove, odlučilo o pravu, obvezi i odgovornosti uposlenika iz radnoga odnosa,

m) podnošenje osnivaču najmanje jednom godišnje izvješća o poslovanju zdravstvene ustanove,

n) obavljanje i drugih poslova sukladno zakonu i statutu zdravstvene ustanove.

Članak 61

(Ravnatelj)

(1) Ravnatelj zdravstvene ustanove bira se na temelju javnoga oglasa sukladno zakonu.

(2) Ravnatelja zdravstvene ustanove imenuje i razrješava upravno vijeće.

(3) Ravnatelja zdravstvene ustanove čiji je osnivač Županija imenuje upravno vijeće zdravstvene ustanove, uz prethodnu suglasnost Ministra.

(4) Ravnatelja zdravstvene ustanove čiji je osnivač općina/grada imenuje upravno vijeće zdravstvene ustanove, uz prethodnu suglasnost općinskoga načelnika/gradonačelnika.

(5) Ravnatelj zdravstvene ustanove mora imati:

a) završen medicinski, stomatološki, farmaceutski odnosno fakultet društvenog smjera, (VII. stupnja sa završenim fakultetom navedenog smjera ili završenim drugim ciklusom školovanja diplomskog studija fakulteta navedenog smjera, koji je vrjednovan s najmanje 300 ECTS bodova)

b) najmanje pet godina radnog iskustva u struci,

c) te ispunjavati i druge uvjete propisane aktom o osnivanju, odnosno statutom.

(6) U bolničkim zdravstvenim ustanovama koje ispunjavaju uvjete za obavljanje nastave ravnatelj mora imati pomoćnika za nastavu i znanstveno-istraživački rad.

(7) Mandat ravnatelja traje četiri godine.

(8) Po isteku mandata ista osoba može, na temelju javnoga oglasa, ponovno biti imenovana za ravnatelja u istoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 61a

(zamjenik ravnatelja)

(1) Ukoliko je u zdravstvenoj ustanovi izabran ravnatelj koji nema završen fakultet zdravstvenog usmjerenja treba se imenovati zamjenik ravnatelja sa završenim fakultetom zdravstvenog usmjerenja te najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(2) Zamjenik ravnatelja obavlja poslove iz djelokruga rada ravnatelja u njegovoj odsutnosti.

(3) Odsutnost ravnatelja iz stavka (2) ovog članka smatra se odsutnost s posla sukladno odredbama Zakona o radu.

(4) Zamjenika ravnatelja, na temelju javnog natječaja, imenuje i razrješava upravno vijeće uz prethodnu suglasnost Ministra.

(5) Na ostale postupke, koji nisu sadržani u ovom članku kod izbora i imenovanje zamjenika ravnatelja, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog zakona o izboru i imenovanju ravnatelja.

(6) Mandat zamjenika ravnatelja traje do isteka mandata ravnatelja a najdulje četiri (4) godine. Po isteku mandata ista osoba može biti

ponovo imenovana za zamjenika ravnatelja pod uvjetom iz stavka (1) ovog članka.

(7) Zamjenik ravnatelja može biti razriješen i prije isteka mandata. Razlozi i postupak za razrješenje zamjenika ravnatelja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog zakona o razrješenju ravnatelja.

Članak 62

(Imenovanje v.d. ravnatelja)

(1) Ako ravnatelj nije imenovan sukladno zakonu, u roku od 60 dana od dana isteka natječajnoga roka, odluku o postavljenju vršitelja dužnosti ravnatelja donosi upravno vijeće zdravstvene ustanove.

(2) Vršitelj dužnosti ravnatelja postavlja se najdulje na razdoblje do šest mjeseci.

(3) Vršitelj dužnosti ravnatelja ima sva prava i dužnosti ravnatelja.

(4) Vršitelj dužnosti ravnatelja mora ispunjavati sve propisane uvjete koji su predviđeni za imenovanje ravnatelja u članku 61. stavku (5) ovog Zakona.

(5) Mandat vršitelja dužnosti ravnatelja prestaje odlukom upravnog vijeća ili istekom roka na koji je imenovan.

Članak 63

(Obveze ravnatelja)

(1) Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa zdravstvenu ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada.

(2) Ravnatelj podnosi upravnom vijeću pismeno izvješće o cjelokupnom poslovanju zdravstvene ustanove jednom tromjesečno.

(3) Ravnatelj sudjeluje u radu upravnoga vijeća bez prava odlučivanja.

Članak 64

(Razrješenje ravnatelja prije isteka mandata)

(1) Ravnatelj može biti razriješen i prije isteka mandata na koji je imenovan.

(2) Upravno vijeće je dužno razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata za koji je imenovan ako:

a) ravnatelj to osobno zahtijeva,

b) ne izvršava ugovorne obveze prema Zavodu zdravstvenoga osiguranja Županije odnosno Federacije,

c) ne provodi program rada i razvitka zdravstvene ustanove koji je donijelo upravno vijeće,

d) u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane neopravdani gubitak,

e) u svojem radu krši propise i opće akte zdravstvene ustanove ili neopravdano ne izvršava odluke upravnoga vijeća ili postupa u suprotnosti s njima,

f) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči zdravstvenoj ustanovi veću štetu,

g) zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove,

h) je nalazom zdravstvene inspekcije ustanovljena povreda propisa i općih akata zdravstvene ustanove ili nepravilnost u radu ravnatelja,

i) nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu.

(3) Ako upravno vijeće ne razriješi ravnatelja iz razloga propisanih u stavku (2) ovoga članka u roku od 30 dana od dana saznanja za neki od razloga, rješenje o razrješenju ravnatelja donosi Ministar.

(4) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti radno-pravni spor.

(5) Upravno vijeće mora, prije donošenja odluke o razrješenju, obavijestiti ravnatelja o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njoj pismeno izjasni.

Članak 65

(Obveze ravnatelja kada je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite)

U izvanrednim okolnostima, ako je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite ili postoji izravna opasnost po život i zdravlje ljudi, ravnatelj je dužan o tim okolnostima bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo i Zavod za javno zdravstvo.

Članak 66

(Stručno vijeće)

(1) Stručno vijeće zdravstvene ustanove je savjetodavno tijelo ravnatelju.

(2) Članove stručnoga vijeća, na prijedlog šefova organizacijskih jedinica zdravstvene ustanove, uz jednakopravnu zastupljenost oba spola, imenuje ravnatelj.

(3) U radu stručnoga vijeća mogu sudjelovati i zdravstveni suradnici.

(4) U stručno vijeće iz stavka (1) ovoga članka može biti imenovan zdravstveni djelatnik - zakupac jedinica zakupa zdravstvene ustanove.

(5) Bliže odredbe o načinu rada i odlučivanja stručnoga vijeća uređuju se poslovnikom o radu stručnoga vijeća zdravstvene ustanove, na koji suglasnost daje ravnatelj zdravstvene ustanove.

Članak 67

(Djelokrug rada Stručnog vijeća)

(1) Stručno vijeće zdravstvene ustanove:

a) raspravlja i odlučuje o pitanjima iz oblasti stručnoga rada ustanove,

b) predlaže stručna rješenja u sklopu djelatnosti zdravstvene ustanove,

c) predlaže stručne temelje za program rada i razvitka zdravstvene ustanove,

d) predlaže mjere za unapređenje kvalitete i sigurnosti rada u zdravstvenoj ustanovi,

e) daje upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge u pogledu organizacije rada i uvjeta za razvitak zdravstvene djelatnosti sukladno financijskim mogućnostima,

f) predlaže specijalističko usavršavanje zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika,

g) te stručno usavršavanje iz oblasti subspecijalnosti zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika za potrebe zdravstvene ustanove,

h) predlaže upravnom vijeću obavljanje dopunskog rada zdravstvenih djelatnika u slučajevima od posebnog interesa za građane i rad zdravstvene ustanove,

i) brine se o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika ustanove,

j) obavlja i druge poslove propisane statutom.

Etičko vijeće

Članak 68

(Etičko vijeće zdravstvene ustanove)

(1) Etičko vijeće zdravstvene ustanove je tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti ustanove na načelima etike i medicinske deontologije.

(2) Etičko vijeće imenuje upravno vijeće zdravstvene ustanove i sačinjava ga najmanje devet članova, uz jednakopravnu zastupljenost oba spola, s tim da najmanje jedan član etičkoga komiteta treba biti predstavnik nemedicinskih struka i najmanje dva člana koji nisu djelatnici zdravstvene ustanove.

(3) Upravno vijeće imenuje i zamjenike članova etičkog vijeća.

(4) Mandat, način izbora, kao i način financiranja etičkog vijeća uređuje se statutom zdravstvene ustanove.

(5) Etičko vijeće donosi poslovnik o svome radu.

(6) Dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu imenovati zajedničko etičko vijeće.

(7) Zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost transplantacije organa i tkiva formira etičko vijeće u oblasti uzimanja i presađivanja organa i tkiva u svrhu liječenja sukladno propisu o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja.

Članak 69

(Nadležnosti Etičkog vijeće zdravstvene ustanove)

(1) Nadležnosti Etičkog vijeće zdravstvene ustanove su:

a) prati primjenu etike i medicinske deontologije u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove,

b) daje suglasnost za provođenje medicinskih i znanstvenih ispitivanja, kao i kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi, koja se smatra prethodnim postupkom u okviru odobravanja tih ispitivanja od mjerodavnoga tijela,

c) bavi se analizom i prijedlozima propisa iz oblasti zdravstva s aspekta etike i medicinske deontologije,

d) prati povrede prava pacijenata i sustavno radi na unapređenju stanja u ovoj oblasti sukladno propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata,

e) surađuje s mjerodavnim komorama iz oblasti zdravstva,

f) rješava i druga etička pitanja u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove.

Članak 70

(Etičko vijeće Ministarstva)

(1) Etičko vijeće Ministarstva je stručno tijelo koje prati pružanje i provođenje zdravstvene zaštite na načelima etike i medicinske deontologije.

(2) Etičko vijeće Ministarstva formira se radi obavljanja poslova i zadaća iz stavka (1) ovoga članka za područje Županije.

(3) Sastav etičkog vijeća Ministarstva, koji odražava jednakopravnu zastupljenost oba spola, bliže određenje djelokruga rada, kao i način odlučivanja bliže se uređuje pravilnikom kojeg donosi Ministar.

(4) Visina naknade za rad Etičkog vijeća isplaćuje se iz proračuna Županije koju rješenjem utvrđuje Ministar.

Članak 71

(Nadležnost Etičkog vijeća Ministarstva)

(1) Nadležnost Etičkog vijeća Ministarstva su:

a) prati primjenu načela etike i medicinske deontologije zdravstvenih djelatnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti na teritoriju Županije,

b) daje suglasnost za provođenje medicinskih i znanstvenih ispitivanja za Županiju, kao i koja se smatra prethodnim postupkom u okviru odobravanja tih ispitivanja od mjerodavnoga tijela,

c) prati provođenje medicinskih i znanstvenih ispitivanja, kao i kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava,

d) prati uporabu odobrenih novih zdravstvenih tehnologija,

e) daje mišljenja o spornim pitanjima koja su od značaja za provođenje medicinskih i znanstvenih ispitivanja u oblasti zdravstva,

f) prati provođenje odluka i razmatra stručna pitanja u svezi s primjenom mjera u zdravstvenim ustanovama na teritoriju Županije,

g) prati povrede prava pacijenata i sustavno radi na unapređenju stanja u ovoj oblasti sukladno propisima o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata,

h) podnosi godišnje izvješće Ministru o svome radu, kao i o uočenim problemima, nedostacima i primjedbama u radu etičkih vijeća zdravstvenih ustanova,

i) razmatra i druga pitanja etike i medicinske deontologije u provođenju zdravstvene zaštite.

Članak 72

(Povjerenstvo za lijekove)

(1) Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove je tijelo koje osigurava provedbu:

a) svih aktivnosti vezanih uz primjenu lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi,

b) kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi,

c) šestomjesečnog financijskoga izvješćivanja o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi, za potrebe ravnatelja i upravnoga vijeća,

d) praćenje, poduzimanje mjera za izbjegavanje i smanjivanje nuspojava lijekova i medicinskih sredstava, kao i koordiniranja aktivnosti u svezi s prijavama nuspojava lijekova i medicinskih sredstava mjerodavnom državnom tijelu sukladno propisu o lijekovima i medicinskim sredstvima,

e) predlaganja liste lijekova i medicinskih sredstava koji se primjenjuju u zdravstvenoj ustanovi, sukladno zakonu,

f) praćenja potrošnje lijekova i medicinskih proizvoda, te predlaganja mjera za racionalnu uporabu lijekova i medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi,

g) poduzimanje mjera s ciljem izbjegavanja interakcija, terapijskog dupliciranja ili pojave alergije kod uporabe lijekova u zdravstvenoj ustanovi,

h) pripremanja tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabavki lijekova i medicinskih sredstava,

i) i drugih poslova sukladno ovom zakonu, kao i propisu o lijekovima i medicinskim sredstvima.

(2) Povjerenstvo za lijekove imenuje upravno vijeće zdravstvene ustanove i čini ga najmanje pet članova koji se imenuju iz redova specijalista medicine, farmacije i stomatologije, uz jednakopravnu zastupljenost oba spola.

(3) Bliže odredbe o načinu rada i odlučivanja povjerenstva za lijekove uređuju se poslovnikom o radu povjerenstva za lijekove zdravstvene ustanove.

(4) Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove koje nije ovlašteno za klinička ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava ne obavlja djelatnost navedenu u stavku (1) točka b) i c) ovoga članka.

(5) Dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu imenovati zajedničko povjerenstvo za lijekove.

Članak 73

(Povjerenstvo za poboljšanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga)

(1) Povjerenstvo za poboljšanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga je stručno tijelo zdravstvene ustanove koje obavlja poslove i zadaće u pogledu uspostave sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga u zdravstvenoj ustanovi, kao i druge poslove utvrđene propisima o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu.

(2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka odražavat će jednakopravnu zastupljenost oba spola.

Članak 74

(Primjena zakona na zdravstvene ustanove u privatnom i mješovitom vlasništvu)

(1) Odredbe ovoga zakona koje se odnose na osnivanje, rukovođenje, upravljanje i nadzor nad zdravstvenom ustanovom, kao i odredbe o osnivanju stručnih tijela zdravstvene ustanove, odgovarajuće se primjenjuju i na zdravstvene ustanove u privatnom i mješovitom vlasništvu.

(2) Upravno vijeće zdravstvene ustanove u privatnome odnosno mješovitom vlasništvu ima najmanje tri člana, a imenuje ih i razrješava vlasnik zdravstvene ustanove.

VIII. VRSTE ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Članak 75

(Oblik zdravstvenih ustanova glede razine zdravstvene zaštite)

Zdravstvene ustanove organiziraju svoj rad kao zdravstvene ustanove primarne, sekundarne i tercijarne razine zdravstvene zaštite, specijalizirane zdravstvene ustanove i ostale zdravstvene ustanove.

Zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite

Članak 76

(Dom zdravlja)

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu određenog područja u sklopu zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini zdravstvene zaštite.

Članak 77

(1) Dom zdravlja na svome području osigurava obavljanje djelatnosti iz članka 28. ovoga Zakona.

(2) Dom zdravlja obavlja primarnu zdravstvenu zaštitu kroz timove obiteljske medicine, laboratorij, službu za radiološku dijagnostiku, službu za hitnu medicinsku pomoć, kao i službe u zajednici.

(3) Službe u zajednici iz stavka (2) ovoga članka čine: centar za mentalno zdravlje u zajednici, centar za fizikalnu rehabilitaciju, služba polivalentne stomatološke zaštite, služba sestara u zajednici i druge službe u zajednici koje se utvrđuju i formiraju na temelju potreba stanovništva, a po prethodnom mišljenju Zavoda za javno zdravstvo, te uz suglasnost Ministra.

(4) Ukoliko nisu osigurane službe u zajednici iz članka stavka (3) ovoga članka, specijalističko-konzultativna djelatnost iz dijela tih službi obavlja se na način i pod uvjetima utvrđenim u članku 34. stavak (3) ovoga Zakona, osim kod službi za zdravstvenu zaštitu djece i zdravstvenu zaštitu žena koje se tada organiziraju sukladno članku 28. ovoga Zakona.

(5) Dom zdravlja je dužan sudjelovati u osiguranju uvjeta za pružanje specijalističko-konzultativne djelatnosti i djelatnosti javnoga zdravstva na svom području, a sukladno ugovoru sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja Županije.

(6) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, na područjima sa specifičnim potrebama pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu, u domu zdravlja može se organizirati i stacionar za dijagnostiku i liječenje akutnih bolesnika.

Članak 78

Dio djelatnosti doma zdravlja može se obavljati ugovaranjem obavljanja zdravstvenih usluga s drugom zdravstvenom ustanovom ili privatnom praksom.

Članak 79

(Ambulanta obiteljske medicine)

(1) Ambulanta obiteljske medicine dio je zdravstvenog sustava u kojoj se promocijom zdravlja, sprječavanjem, suzbijanjem, ranim

otkrivanjem, liječenjem bolesti i rehabilitacijom osigurava primarna razina zdravstvene zaštite.

(2) Ambulanta obiteljske medicine može se organizirati kao dio doma zdravlja ili privatna praksa.

(3) U ambulanti iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se prvi kontakt građana sa zdravstvenim sustavom i dobivaju informacije o pravima i obvezama pacijenata sukladno zakonu.

Članak 80

(Tim obiteljske medicine u ambulanti obiteljske medicine)

(1) U ambulanti obiteljske medicine radi tim obiteljske medicine.

(2) Tim obiteljske medicine čini specijalist obiteljske medicine i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar, koja ima dodatnu edukaciju iz obiteljske medicine.

(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, tim obiteljske medicine može činiti specijalist druge grane medicine s dodatnom edukacijom iz obiteljske medicine, odnosno doktor medicine sa dodatnom edukacijom iz obiteljske medicine i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar, koja ima dodatnu edukaciju iz obiteljske medicine.

(4) Poslovi zdravstvene njege u zajednici mogu se obavljati u timu obiteljske medicine uključivanjem u tim još jedne medicinske sestre-tehničara koja ima edukaciju zdravstvene njege u zajednici ili kroz službe sestara u zajednici.

(5) Plan i program dodatne edukacije iz obiteljske medicine, kao i edukacije iz zdravstvene njege u zajednici, te način obavljanja ove edukacije utvrđuje se pravilnikom federalnoga ministra.

Članak 81

(Centar za mentalno zdravlje u zajednici)

(1) Centar za mentalno zdravlje u zajednici obavlja promociju i prevenciju mentalnog zdravlja, rehabilitaciju mentalno oboljelih osoba, prevenciju invaliditeta i rehabilitaciju, te brigu i pomoć onesposobljenih.

(2) Pored poslova iz stavka (1) ovoga članka centar za mentalno zdravlje u zajednici obavlja i:

a) zdravstveno-promotivni rad na unapređenju mentalnoga zdravlja u zajednici;

b) proaktivan pristup u prepoznavanju i ranom dijagnosticiranju osoba s rizikom po mentalno zdravlje;

c) edukaciju bolesnika, članova obitelji i radne okoline;

d) psihološko savjetovanje u obitelji i zajednici; procjenu rizika po mentalno zdravlje u zajednici;

e) planiranje i provođenje okupacijske terapije u zajednici; psihološka mjerenja putem testova;

f) izvanbolničke terapeutske i rehabilitacijske postupke iz domena zaštite mentalnoga zdravlja; socioterapiju;

g) tretman bolesti ovisnosti u izvanbolničkim uvjetima.

(3) Stručno osoblje uposleno u centru iz stavka (1) ovoga članka treba imati edukaciju iz oblasti zlouporabe psihoaktivnih supstancija.

(4) Centar iz stavka (1) ovoga članka organizira se kao dio doma zdravlja.

(5) Bliži uvjeti koje mora ispunjavati centar iz stavka (1) ovoga članka, kao i način njegova organiziranja, te plan i program, trajanje edukacije, kao i način provođenja edukacije iz oblasti zlouporabe psihoaktivnih supstancija utvrđuju se pravilnikom federalnoga ministra.

Članak 82

(Centar za fizikalnu rehabilitaciju)

(1) Centar za fizikalnu rehabilitaciju obavlja zdravstveno-promotivni rad iz oblasti fizikalne medicine; izvanbolničke terapeutske i rehabilitacijske postupke iz domena fizikalne medicine; okupacijske tretmane; testiranje i procjenu testova, surađuje s drugim službama s ciljem unapređenja tretmana pacijenata.

(2) Centar iz stavka (1) ovoga članka organizira se kao dio doma zdravlja.

Članak 83

(Ustanova za hitnu medicinsku pomoć)

(1) Ustanova za hitnu medicinsku pomoć je zdravstvena ustanova koja provodi mjere hitne medicinske pomoći i osigurava prijevoz oboljelih, stradalih i ozlijeđenih u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu i pruža medicinsku pomoć za vrijeme prijevoza.

(2) Ustanova iz stavka (1) ovoga članka može obavljati edukaciju zdravstvenih djelatnika iz oblasti urgentne medicine, zbrinjavanja ozlijeđenih i naglo oboljelih kod kojih je došlo do životne ugroženosti, kao i edukaciju o načinu obavljanja adekvatnog hitnog medicinskog transporta, pod uvjetom da ima ugovor s fakultetom zdravstvenoga usmjerenja.

(3) Ustanova iz stavka (1) ovoga članka može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio doma zdravlja.

Članak 84

(Ustanova za zdravstvenu njegu u domu)

(1) Ustanova za zdravstvenu njegu u domu je zdravstvena ustanova koja provodi zdravstvenu njegu i rehabilitaciju bolesnika po uputama doktora medicine-obiteljskog liječnika.

(2) Ustanova iz stavka (1) ovoga članka može se organizirati kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao privatna praksa.

Članak 85

(Ljekarna)

Ljekarna je zdravstvena ustanova koja vrši nabavku lijekova i medicinskih sredstava, skladištenje, čuvanje pod propisanim režimom, izdavanje i distribuciju lijekova i medicinskih sredstava, kao i izradu galenskih i magistralnih pripravaka sukladno propisu o ljekarničkoj djelatnosti.

Članak 86

(Ustanova za palijativnu njegu - Hospicij)

(1) Hospicij - ustanova za palijativnu njegu je socijalno-zdravstvena ustanova koja ima palijativni interdisciplinarni tim, ambulantu za bol

i palijativnu njegu.

(2) Ustanova iz stavka (1) ovoga članka može biti organizirana kao samostalna ustanova.

(3) Zdravstvene usluge palijativne njege i terapije bola mogu se obavljati i u zdravstvenim ustanovama primarne razine zdravstvene zaštite i posebnim odjelima zdravstvenih ustanova bolničke razine zdravstvene zaštite.

Članak 87

(Zdravstvena zaštita u ustanovama socijalne skrbi)

(1) U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavaju djecu bez roditelja, djecu za koju se roditelji ne brinu, socijalno zapuštenu djecu, tjelesno i duševno oštećenu djecu, odrasle osobe, te nemoćne i stare osobe, mjere zdravstvene zaštite provode se putem domova zdravlja odnosno zdravstvenih djelatnika u privatnoj praksi.

(2) Obavljanje primarne zdravstvene zaštite iz stavka (1) ovoga članka obvezno se uređuje ugovorom između doma zdravlja, odnosno privatnoga zdravstvenog djelatnika i zavoda zdravstvenoga osiguranja Županije.

(3) U ustanovama socijalne skrbi koje zbrinjavaju osobe ovisne o tuđoj pomoći, kojim je potrebna zdravstvena njega i rehabilitacija, po uputama i pod stručnim nadzorom doktora medicine, osiguravaju se mjere zdravstvene zaštite sukladno uvjetima glede prostora, opreme i kadra koje propisuje Ministar.

(4) Troškove zdravstvene zaštite iz stavka (3) ovoga članka iznad utvrđenog zdravstvenog standarda snosi ustanova socijalne skrbi.

(5) U ustanovama socijalne skrbi, koje skrbe o djeci ometenoj u tjelesnom i psihičkom razvoju, pojedine mjere zdravstvene zaštite iz domene zdravstvenorehabilitacijske djelatnosti provode stručni djelatnici ustanove, a iste se sufinanciraju iz sredstava Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, sukladno Odluci Upravnog vijeća Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, uz suglasnost Vlade Županije Zapadnohercegovačke.

Zdravstvene ustanove sekundarne zdravstvene zaštite

Članak 88

(Poliklinika)

(1) Poliklinika je zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.

(2) Poliklinika se osniva kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio bolnice.

(3) Kada se poliklinika osniva kao samostalna zdravstvena ustanova, djelatnost se mora obavljati najmanje u dvjema ordinacijama različitih ili istih specijalističkih ili subspecijalističkih djelatnosti, odnosno u jednoj ordinaciji specijalističke, odnosno subspecijalističke djelatnosti i laboratoriju.

(4) Poliklinika mora za svaku svoju registriranu djelatnost upošljavati u radni odnos, na puno radno vrijeme, najmanje jednog doktora medicine, odnosno doktora stomatologije specijalistu odgovarajuće grane specijalnosti, ovisno o djelatnostima poliklinike.

(5) Ako poliklinika ima medicinsko-biokemijski laboratorij, mora zapošljavati u radni odnos, na puno radno vrijeme, najmanje jednog doktora medicine specijalistu medicinske biokemije ili jednog diplomiranog inženjera medicinsko laboratorijske dijagnostike.

Članak 89

(Centar za dijalizu)

(1) Centar za dijalizu obavlja dijagnostiku i liječenje pacijenata kroz tretman hemodijalize i peritonalne dijalize.

(2) Centar iz stavka (1) ovoga članka može biti organiziran kao samostalna zdravstvena ustanova, dio doma zdravlja ili dio bolnice.

Članak 90

(Bolnica)

(1) Bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osigurava boravak i prehranu bolesnika.

(2) Djelatnost iz stavka (1) ovoga članka obavlja se u općim, specijalnim, županijskim i u sveučilišno-kliničkim bolnicama.

Članak 91

(Opća bolnica)

(1) Opća bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja najmanje djelatnosti kirurgije, interne medicine, pedijatrije, te ginekologije i porođajnog i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

(2) Iznimno, opća bolnica iz stavka (1) ovoga članka može obavljati i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, ako ispunjava uvjete za tercijarnu zdravstvenu zaštitu utvrđene ovim zakonom, kao i propisima donesenim na temelju ovoga zakona, te ako je za obavljanje ove djelatnosti verificirana od Federalnoga ministarstva.

Članak 92

(Specijalna bolnica)

(1) Specijalna bolnica je zdravstvena ustanova za specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje određenih bolesti ili određenih dobnih skupina stanovništva, koja osim uvjeta iz članka 98. ovoga Zakona ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

(2) Iznimno, specijalna bolnica iz stavka (1) ovoga članka može obavljati i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, ako ispunjava uvjete za tercijarnu zdravstvenu zaštitu utvrđene ovim zakonom, kao i propisima donesenim na temelju ovoga zakona, te ako je za obavljanje ove djelatnosti verificirana od Federalnoga ministarstva.

Članak 93

(Županijska bolnica)

(1) Za područje jedne ili više županija može biti organizirana i županijska bolnica koja, pored uvjeta predviđenih za opću i specijalnu bolnicu, ispunjava posteljne, dijagnostičke i druge uvjete utvrđene županijskim zakonom.

(2) Iznimno, županijska bolnica iz stavka (1) ovoga članka može obavljati i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, ako ispunjava uvjete za tercijarnu zdravstvenu zaštitu utvrđene ovim zakonom, kao i propisima donesenim na temelju ovoga zakona, te ako je za obavljanje ove djelatnosti verificirana od Federalnoga ministarstva.

Članak 94

(Sveučilišno-klinička bolnica)

(1) Sveučilišno-klinička bolnica je bolnica koja obavlja tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz više od polovine registriranih specijalističkih djelatnosti, stručno usavršavanje, dodiplomsku i postdiplomsku nastavu, kao i znanstvenoistraživački rad za djelatnosti za koje je osnovana.

(2) Organizacijski dijelovi bolnice iz stavka (1) ovoga članka su klinike koje obavljaju tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz određenih specijalističkih djelatnosti, stručno usavršavanje, dodiplomsku i postdiplomsku nastavu, kao i znanstvenoistraživački rad za djelatnosti za koje je osnovana.

Članak 95

(Potrebne jedinice koje mora imati bolnica)

(1) Bolnica mora u svome sastavu imati, najmanje, jedinice za:

a) specijalističko-konzultativnu djelatnost,

b) radiološku, laboratorijsku i drugu dijagnostiku,

c) anesteziju i reanimaciju,

d) opskrbu lijekovima i medicinskim proizvodima - bolnička ljekarna,

e) transfuziološku djelatnost sukladno propisu o krvi i krvnim sastojcima,

f) nurgentno zbrinjavanje.

(2) Bolnica iz stavka (1) ovoga članka mora imati osiguranu:

a) medicinsku rehabilitaciju,

b) patologiju,

c) citološku, mikrobiološku i biokemijsku dijagnostiku,

d) mrtvačnicu.

(3) Ukoliko bolnica nema vlastite službe iz stavka (2) točke a), b) i c) ovoga članka, može ugovoriti obavljanje ovih djelatnosti sa zdravstvenom ustanovom koja ispunjava uvjete predviđene zakonom za obavljanje navedenih djelatnosti i ima odobrenje mjerodavnoga tijela, a za obavljanje djelatnosti iz stavka (2) točke d) ovoga članka može ugovoriti s ovlaštenom pravnom osobom.

Članak 96

(Lječilište)

(1) Lječilište je zdravstvena ustanova u kojoj se prirodnim ljekovitim izvorima provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalistička i bolnička rehabilitacija.

(2) Lječilište je dužno u tijeku korištenja prirodnih ljekovitih izvora pratiti njegova ljekovita svojstva i najmanje jednom u četiri godine izvršiti ponovno ispitivanje njegove ljekovitosti u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi.

(3) Lječilište može pružati zdravstvene usluge u turizmu sukladno posebnim propisima.

Članak 97

(Zavod)

Zavod je specijalizirana zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, uz posebnu djelatnost medicinske tehnologije, kao i određena medicinska ispitivanja.

Članak 98

(Zdravstvene ustanove tercijarne zdravstvene zaštite)

Zdravstvene ustanove tercijarne zdravstvene zaštite su one zdravstvene ustanove koje ispunjavaju uvjete glede prostora, opreme i kadra, kao i primijenjenih tehnologija za obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzultativnih i bolničkih zdravstvenih djelatnosti.

Članak 99

(Sustav zdravstvene zaštite)

(1) S ciljem osiguranja kontinuiranosti zdravstvene zaštite iz članka 17. ovoga Zakona, zdravstvene ustanove primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite uspostavljaju jedinstven sustav upućivanja pacijenata s jedne na drugu razinu zdravstvene zaštite.

(2) Sustav iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća razmjenu informacija, i to s razine primarne zdravstvene zaštite, o zdravstvenom stanju pacijenta s podacima o prirodi bolesti ili zdravstvenoga problema zbog kojeg se obratio izabranom zdravstvenom timu ili izabranom doktoru medicine i poduzetim mjerama, a sa sekundarne odnosno tercijarne razine zdravstvene zaštite o izvršenim pregledima, nalazima i poduzetim mjerama liječenja, uključujući i detaljne naputke za daljnje liječenje.

(3) U slučaju da se pacijentu na razini primarne zdravstvene zaštite ne može pružiti adekvatna i pravodobna zdravstvena zaštita, zdravstvena ustanova, odnosno izabrani zdravstveni tim ili izabrani doktor medicine upućuje tog pacijenta u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, odnosno odgovarajućem specijalisti u zdravstvenu ustanovu na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite, ili, iznimno, u zdravstvenu ustanovu na tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, radi pregleda, liječenja i davanja odgovarajućeg mišljenja i upute za daljnje liječenje na razini primarne zdravstvene zaštite.

(4) Bolnice i druge zdravstvene ustanove sekundarne razine zdravstvene zaštite, ili liječnik specijalist kome je građanin upućen s razine primarne zdravstvene zaštite, mogu tog građanina uputiti na tercijarnu razinu zdravstvene zaštite, gdje se pružaju najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti.

IX. ŽUPANIJSKI ZDRAVSTVENI ZAVODI

Članak 100

(Županijski zdravstveni zavodi)

(1) Županijski zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost iz članka 40. ovog Zakona.

(2) Županijski zdravstveni zavodi su: Zavod za javno zdravstvo Županije, Zavod za medicinu rada Županije, Zavod za bolesti ovisnosti Županije i Zavod za sportsku medicinu Županije.

Članak 101

Za obavljanje svojih funkcija Županijski zavodi se financiraju iz Proračuna Županije, kao i drugih izvora financiranja propisanih u članku. 56. i 57. ovoga Zakona.

Članak 102

(Zavod za javno zdravstvo Županije)

(1) Zavod za javno zdravstvo Županije je zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost za područje Županije.

(2) Zavod iz stavka (1) ovoga članka obavlja sljedeće poslove:

a) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svoga rada,

b) provodi zdravstveno-statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenoga stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje Županije,

c) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području Županije,

d) planira, organizira i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog odgoja stanovništva,

e) sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti, uključujući i bolesti ovisnosti,

f) prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području Županije, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,

g) provodi preventivno-odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje Županije,

h) koordinira usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje Županije,

i) kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području Županije i provodi protiv-epidemijske mjere, te nadzire provođenje obveznih imunizacija,

j) obavlja raspodjelu obveznih cjepiva zdravstvenim ustanovama na primarnoj razini zdravstvene zaštite na području Županije,

k) nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protiv epidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Županije,

l) obavlja sanitarnu kemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,

m) sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,

n) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području Županije,

o) surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama na području Županije, kao i s mjerodavnim tijelima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnoga zdravlja.

(3) Zavod za javno zdravstvo Županije, pored poslova iz stavka (2) ovoga članka, može obavljati i sljedeće poslove:

a) planira, organizira i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvitka u sektoru zdravstva,

b) izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,

c) provodi obuku uposlenika za stjecanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opće uporabe, kao i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opće uporabe,

d) obavlja kemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u svezi s proizvodnjom i prometom

životnih namirnica, vode, zraka i predmeta opće uporabe, kao i preglede u svezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,

e) ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opće uporabe,

f) provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,

g) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sustava zdravstvene sigurnosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opće uporabe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,

h) provodi zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenicima i drugim osobama sukladno propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,

i) daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove,

j) vrši sanitarne preglede uposlenika koji se obvezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,

k) sudjeluju u provođenju vanjske provjere kvalitete stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,

l) bavi se izdavanjem raznih oblika publikacija iz djelokruga svoga rada,

m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu.

Članak 103

(Zavod za medicinu rada Županije)

(1) Zavod za medicinu rada Županije zdravstvena je ustanova za obavljanje djelatnosti specifične zdravstvene zaštite djelatnika na području Županije.

(2) Djelatnost medicine rada obuhvaća zaštitu i očuvanje zdravlja djelatnika u sigurnoj i zdravoj radnoj okolini.

(3) Zavod za medicinu rada Županije koordinira i stručno nadzire sve zdravstvene ustanove koje provode specifičnu zdravstvenu zaštitu

djelatnika na području Županije za koje su osnovani.

(4) Za obavljanje specifične zdravstvene zaštite djelatnika iz članka. 30. i 31. ovoga Zakona može se osnovati i zdravstvena ustanova za specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika.

Članak 104

(Poslovi Zavod za medicinu rada Županije)

(1) Zavod za medicinu rada Županije obavlja sljedeće poslove:

a) provodi statistička istraživanja iz oblasti medicine rada,

b) planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja djelatnika,

c) organizira i provodi specifičnu zdravstvenu zaštitu u cilju prevencije i osiguranja zdravlja na radu,

d) ispituje i verificira profesionalne bolesti, kao i ozljede na radu,

e) vodi registar priznatih profesionalnih bolesti sukladno preporukama Povjerenstva Europske unije, te provodi statističku obradu istih profesionalnih bolesti sukladno Europskoj statistici (ESOD),

f) prati i proučava ozljede na radu sukladno Europskoj statistici ozljeda na radu (ESAW), te pojavu i uzroke invalidnosti uzrokovanih profesionalnim bolestima i ozljedama na radu za područje za koje je osnovan,

g) oblikuje doktrinu, standarde i metode rada pri ocjenjivanju zdravstvene sposobnosti i praćenju zdravstvenog stanja uposlenika na poslovima s posebnim uvjetima rada, vozača svih vrsta motornih vozila, pomoraca, zrakoplovnog osoblja i drugih uposlenika u prometu,

h) utvrđuje jedinstvenu metodologiju i postupke u programiranju, planiranju i provođenju mjera prevencije i sigurnosti na radu,

i) ispituje nove zdravstvene tehnologije, kao i primjenu novih metoda prevencije, dijagnostike, liječenja i rehabilitacije u oblasti medicine rada,

j) prati suvremena dostignuća u oblasti organizacije medicine rada i predlaže mjere za unapređenje i razvitak u oblasti medicine rada,

k) izučava sve čimbenike profesionalnih rizika i vrši njihovu identifikaciju, kvalifikaciju i procjenu u oblasti profesionalne patologije i toksikologije,

l) sudjeluje u dopunskom stručnom osposobljavanju zdravstvenih i nezdravstvenih uposlenika iz oblasti medicine rada,

m) pruža stručnu pomoć u izradi propisa iz ove oblasti i nadzire provođenje programa mjera specifične zdravstvene zaštite,

n) pruža stručnu pomoć poslodavcima, sindikatima, ustanovama i fizičkim osobama ovlaštenim za obavljanje poslova zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, kao i tijelima uprave iz svoga djelokruga rada,

o) surađuje sa zdravstvenim ustanovama svih razina zdravstvene zaštite,

p) obavlja i druge poslove u oblasti zaštite zdravlja na radu, sukladno posebnim propisima.

(2) Poslovi iz stavka (1) ovoga članka, koji su od interesa za Federaciju, mogu biti dodijeljeni za obavljanje Federalnom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 105

(Mogućnost obavljanja nastave u Zavodu za medicinu rada)

(1) Zavod za medicinu rada Županije može obavljati i nastavu iz oblasti medicine rada ako ima ugovoreni odnos s fakultetom zdravstvenog usmjerenja.

(2) Odobrenje za obavljanje nastave u zavodu za medicinu rada, te dobivanje statusa nastavnoga zavoda, dodjeljuje javno sveučilište, na prijedlog federalnoga ministra, a uz prethodno pribavljeno mišljenje fakulteta zdravstvenoga usmjerenja.

(3) Zavod za medicinu rada Županije i zdravstvene ustanove za specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika, za obavljanje poslova iz članka 10. i 104. ovoga Zakona, ostvaruju prihode putem ugovora o pružanju programa mjera specifične zdravstvene zaštite djelatnika s poslodavcem, gospodarskim društvima i drugim pravnim osobama.

Članak 106

(Zavod za bolesti ovisnosti Županije)

Zavod za bolesti ovisnosti Županije je specijalizirana zdravstveno-socijalna ustanova koja se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika.

Članak 107

(Poslovi Zavoda za bolesti ovisnosti Županije)

(1) Zavod za bolesti ovisnosti Županije obavlja sljedeće poslove:

a) stacionarnu i ambulantno-polikliničku zdravstvenu zaštitu s rehabilitacijom ovisnika, prevenciju, dijagnostiku, rehabilitaciju i socijalnu reintegraciju ovisnika,

b) provodi edukacije i supstitucijske programe liječenja prema pravilima struke i standardima SZO,

c) vodi registar ovisnika,

d) ostvaruje suradnju s drugim zdravstvenim ustanovama, a posebice drugim specijaliziranim zdravstvenim i socijalnim ustanovama za bolesti ovisnosti,

e) organizira stručna savjetovanja, seminare, javne tribine i druge aktivnosti od značaja za ostvarivanje djelatnosti zavoda,

f) provodi istraživački rad na polju bolesti ovisnosti,

g) organizira i/ili provodi programe smanjenja štete za osobe koje injektiraju droge,

h) obavlja i druge poslove u oblasti bolesti ovisnosti, sukladno posebnim propisima.

(2) Zavod za bolesti ovisnosti Županije može obavljati i nastavu iz oblasti bolesti ovisnosti, ako ima ugovorni odnos s fakultetom zdravstvenoga usmjerenja.

(3) Poslovi iz stavka (1) ovoga članka, koji su od interesa za Federaciju, mogu biti dodijeljeni za obavljanje Federalnom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 108

(Zavod za sportsku medicinu Županije)

(1) Zavod za sportsku medicinu Županije je zdravstvena ustanova koja može biti osnovana za obavljanje specifične zdravstvene zaštite športaša za područje jede ili više županija (u daljnjem tekstu: Zavod sportske medicine).

(2) Zavod sportske medicine koordinira i stručno nadzire sve sportsko-medicinske institucije koje provode specifičnu zdravstvenu zaštitu športaša, na području Županije.

Članak 109

(Poslovi Zavoda za sportsku medicinu)

(1) Zavod sportske medicine obavlja sljedeće poslove:

a) planira, predlaže i provodi mjere za očuvanjei unapređenje zdravlja sportaša i sudionika u sportskoj rekreaciji,

b) provodi preventivnu zdravstvenu zaštitu svih registriranih sportaša kroz kontrolne, periodične i sistematske specijalističke liječničke preglede, specijalističku kurativnu zdravstvenu zaštitu, liječenje i rehabilitaciju oboljelih i ozlijeđenih sportaša,

c) izrađuje i predlaže doktrinu, standarde i metode rada u zdravstvenom odabiru i praćenju zdravstvenoga stanja sportaša po pojedinim sportskim granama na području Županije,

d) vodi registar specifičnih oboljenja i ozljeda u sportu,

e) vodi znanstvenoistraživački rad iz oblasti sportske medicine,

f) vrši edukaciju medicinskih kadrova iz sportske medicine,

g) vrši ocjenu stanja zdravlja i daje suglasnost za aktivno bavljenje sportom i sportskom rekreacijom,

h) prati vrhunska dostignuća sportaša kroz specifična testiranja i sudjeluje u pripremanju sportaša za velika sportska natjecanja (svjetska prvenstva, olimpijske i mediteranske igre),

i) surađuje sa zdravstvenim ustanovama svih razina zdravstvene zaštite, vrši međusobno stručno i funkcionalno povezivanje i usklađuje primjenu jedinstvene metodologije rada.

(2) Zavod sportske medicine i jedinice sportske medicine ostvaruju prihode putem ugovornih obveza o pružanju programa mjera specifične zdravstvene zaštite sportaša sa sportskim organizacijama, ustanovama i drugim pravnim osobama.

X. REFERALNI CENTAR

Članak 110

(Referalni centar)

(1) Referalni centar može biti zdravstvena ili dio zdravstvene ustanove koja ispunjava uvjete za obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite.

(2) Zdravstvena ustanova koja obavlja funkciju referalnoga centra, pored osnovne djelatnosti, obavlja poslove vezane uz primjenu i praćenje jedinstvene doktrine i metodologije u dijagnostici i terapiji pojedinih bolesti, u prevenciji i rehabilitaciji i koja se svojim inovativnim pristupom i realizacijom razvojnih projekata izdvaja od drugih zdravstvenih ustanova iste djelatnosti.

(3) Referalni centar određene zdravstvene djelatnosti vodeća je zdravstvena ili dio zdravstvene ustanove s kojom se uspoređuju sve druge zdravstvene ustanove iste djelatnosti.

Članak 111

(Poslovi referalnog centra)

(1) Referalni centar obavlja naročito sljedeće poslove:

a) prati, proučava i unapređuje stanje u oblasti za koju je osnovan,

b) pruža stručno-metodološku pomoć edukacijom i drugim oblicima diseminacije znanja u oblasti za koju je osnovan,

c) utvrđuje doktrinarne kriterije za dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju, kao i prevenciju pojedinih bolesti,

d) daje ocjene i mišljenja za metode, postupke i programe rada iz dijela zdravstvene zaštite za koju je osnovan,

e) sudjeluje u planiranju, praćenju i procjeni istraživanja i poticanju primjene rezultata istraživanja u oblasti za koju je osnovan,

f) prati stručno usavršavanje zdravstvenih djelatnika.

(2) Za obavljanje poslova iz stavka (1) ovoga članka referalnom se centru ne osiguravaju dodatna sredstva.

(3) Za isto medicinsko područje može biti određen samo jedan referalni centar.

XI. IZNAJMLJIVANJE ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Članak 112

(Davanje u najam dijelova zdravstvenih ustanova)

(1) Zdravstvena ustanova može dio svojih zdravstvenih i nezdravstvenih kapaciteta (prostora i opreme) izdati u najam (u daljnjem tekstu: jedinica najma), ukoliko to ne remeti obavljanje njezine registrirane djelatnosti.

(2) Upravno vijeće zdravstvene ustanove svake kalendarske godine utvrđuje višak prostora u kojem se obavlja zdravstvena djelatnost, kao i višak nezdravstvenog prostora.

(3) Odluka upravnoga vijeća zdravstvene ustanove iz stavka (2) ovoga članka donosi se uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Ministra.

Članak 113

(Jedinica najma)

Jedinica najma treba činiti funkcionalnu cjelinu koja u pogledu prostorija, medicinsko-tehničke i druge opreme udovoljava uvjetima propisanim pravilnikom kojim se reguliraju uvjeti za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Članak 114

(Postupak davanja u najam)

(1) Davanje u najam dijela zdravstvenih ustanova, privatnim zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne zdravstvene prakse, obavlja se nakon pribavljenog mišljenja Ministra i odluke upravnoga vijeća zdravstvene ustanove iz članka 112. stavka (2) i (3) ovoga Zakona temeljem javnog natječaja kojeg raspisuje ravnatelj zdravstvene ustanove a kojim se oglašava prikupljanje ponuda za

davanje u najam jedinica najma, sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Davanje u najam dijela zdravstvenih ustanova drugim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Županija obavlja se, nakon pribavljenog pozitivnog mišljenja Ministra, odlukom upravnoga vijeća zdravstvene ustanove iz članka 112. stavka (2) i (3) ovoga Zakona, bez javnog natječaja.

(3) Odluku o početku davanja u najam jedinica najma donosi ravnatelj zdravstvene ustanove.

(4) Na sklapanje, valjanost, prestanak ili drugo pitanje u svezi s ugovorom o najmu jedinice najma koje nije uređeno ovim zakonom ili propisom iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se propisi o obveznim odnosima.

XII. ZDRAVSTVENI DJELATNICI I ZDRAVSTVENI SURADNICI

Članak 115

(Zdravstveni djelatnici)

(1) Zdravstveni djelatnici su osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i izravno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu, uz obvezno poštivanje moralnih i etičkih načela zdravstvene struke.

(2) Zdravstveni djelatnici obrazuju se na medicinskom, stomatološkom, farmaceutskom ili farmaceutsko-biokemijskom fakultetu, fakultetu zdravstvenih studija i srednjim školama zdravstvenoga usmjerenja.

(3) Obveza je zdravstvenih djelatnika da pri pružanju zdravstvene zaštite postupaju prema pravilima zdravstvene struke, na način da svojim postupcima ne ugroze život i zdravlje ljudi.

Zdravstveni djelatnici mogu se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počiniti obavljanjem zdravstvene djelatnosti.

(4) Ustanova u kojoj su uposleni zdravstveni djelatnici može se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi mogli počiniti zdravstveni

djelatnici uposleni u ovoj ustanovi u obavljanju zdravstvene djelatnosti.

Članak 116

(Čuvanje profesionalne tajne)

(1) Zdravstveni djelatnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što znaju o zdravstvenom stanju pacijenta.

(2) Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi djelatnici u zdravstvu koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti, te studenti fakulteta zdravstvenoga usmjerenja i učenici škola zdravstvenoga usmjerenja prilikom obavljanja praktične nastave u zdravstvenim ustanovama.

(3) Na čuvanje profesionalne tajne obvezne su i sve druge osobe koje u obavljanju svojih dužnosti dođu do podataka o zdravstvenom stanju pacijenta.

(4) Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveze iz radnoga odnosa.

(5) Iznimno od odredbe stavka (3) ovoga članka, osobe iz stavka (1) i (2) ovoga članka obvezne su podatke o zdravstvenome stanju pacijenta saopćiti na zahtjev nadležnog ministarstva zdravstva, drugih tijela državne uprave sukladno posebnim propisima, mjerodavne komore ili u kaznenom odnosno parničnom postupku, kada su pozvani u svojstvu svjedoka, sukladno propisima o kaznenom odnosno parničnom postupku.

Članak 117

(Vođenje medicinske dokumentacije)

(1) Nadležni zdravstveni djelatnik dužan je uredno voditi medicinsku dokumentaciju, sukladno zakonu i evidentirati sve medicinske mjere koje su poduzete nad pacijentom, a posebice anamnezu, dijagnozu, dijagnostičke mjere, terapiju i rezultat terapije, kao i savjete date pacijentu.

(2) Način vođenja, čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom bit će uređen pravilnikom koji donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnoga zavoda za javno zdravstvo.

(3) Odredbe ovoga članka shodno se primjenjuju i na zdravstvene suradnike koji sudjeluju u dijelu zdravstvene zaštite.

(4) Prilikom obrade osobnih podataka i posebnih kategorija podataka iz medicinske dokumentacije, osobe iz stavka (1) i (3) ovoga članka dužne su primjenjivati propis o zaštiti osobnih podataka.

Članak 118

Na prava i dužnosti zdravstvenih djelatnika, te druga pitanja u svezi sa obavljanjem djelatnosti zdravstvenih djelatnika koja nisu uređena ovim zakonom bit će primjenjivane odredbe posebnih zakona o profesijama u zdravstvu.

Članak 119

(Zdravstveni suradnici)

(1) Zdravstveni suradnici su osobe koje nisu završile obrazovanje zdravstvenoga usmjerenja, a rade u zdravstvenim ustanovama i sudjeluju u dijelu zdravstvene zaštite.

(2) Zdravstveni suradnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređenja kvalitete zdravstvene zaštite.

(3) Plan stručnog usavršavanja zdravstvenih suradnika, svake kalendarske godine, donosi zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa sukladno registriranoj djelatnosti, kao i prioritetima razvitka.

Članak 120

(Vježbenički staž)

(1) Zdravstveni djelatnici sa završenim fakultetom zdravstvenoga usmjerenja, odnosno srednjom školom zdravstvenoga usmjerenja obvezni su nakon završenog obrazovanja obaviti vježbenički staž u trajanju od šest mjeseci.

(2) Vježbenički staž je organizirani oblik stručnoga osposobljavanja zdravstvenih djelatnika za samostalan rad koji se obavlja pod nadzorom.

(3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka doktori medicine, doktori stomatologije, magistri farmacije i osobe sa završenim fakultetom zdravstvenih studija koji su studij medicine, studij stomatologije,

studij farmacije i zdravstveni studij obavili po bolonjskom procesu, ne obavljaju vježbenički staž.

Članak 121

(Radni odnos vježbenika)

(1) Vježbenik zasniva radni odnos na određeno vrijeme radi obavljanja vježbeničkog staža.

(2) Vježbenički staž ili njegov dio može se obavljati u obliku volontiranja sukladno zakonu.

(3) Zdravstvene ustanove obvezne su primati zdravstvene djelatnike na vježbenički staž.

(4) Vježbenički staž ili njegov dio zdravstveni djelatnici mogu obavljati kod zdravstvenog djelatnika visoke stručne spreme koji obavlja privatnu praksu najmanje pet godina.

Članak 122

(Mjesto obavljanja vježbeničkog staža)

(1) Vježbenički se staž obavlja u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi koje ispunjavaju uvjete prostora, opreme i kadra, i to ako:

a) imaju organizacijske jedinice prema zahtjevima pojedinog dijela vježbeničkog programa zdravstvenog usmjerenja,

b) u toj organizacijskoj jedinici u punom radnom vremenu radi zdravstveni djelatnik s položenim stručnim ispitom koji ima viši, a najmanje isti stupanj stručne spreme zdravstvenog usmjerenja,

c) organizacijska jedinica ima potrebnu medicinsko-tehničku opremu i prostor za uspješno provođenje programom predviđenog osposobljavanja prema zahtjevima suvremene medicine.

Članak 123

(Stručni ispit)

(1) Nakon obavljenog vježbeničkog staža zdravstveni djelatnici koji su završili fakultet zdravstvenoga usmjerenja polažu stručni ispit pred ispitnim povjerenstvom Federalnoga ministarstva, a zdravstveni

djelatnici koji su završili srednju školu zdravstvenoga usmjerenja pred ispitnim povjerenstvom Županijskog ministarstva.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, zdravstveni djelatnici koji su završili fakultet zdravstvenog usmjerenja po bolonjskom procesu, odmah nakon završenog obrazovanja mogu pristupiti polaganju stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom Federalnoga ministarstva.

Članak 124

(Priznavanje vježbeničkog staža obavljenog u inozemstvu)

(1) Ministar može vježbenički staž obavljen u inozemstvu zdravstvenih djelatnika srednje stručne spreme priznati u cijelosti ili djelomice ako program vježbeničkog staža proveden u inozemstvu bitno ne odstupa od programa koji su važeći na teritoriju Federacije.

(2) Ministar utvrđuje rješenjem priznavanje vježbeničkog staža iz stavka (1) ovoga članka koje je konačno u upravnom postupku i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Članak 125

(Upis u komoru)

Zdravstveni djelatnici se, nakon položenog stručnog ispita, obvezno upisuju kod nadležne komore u registar zdravstvenih djelatnika i time stječu pravo na izdavanje licence.

Članak 126

(Licenca)

(1) Licenca je javna isprava koju izdaje nadležna komora, nakon dobivanja uvjerenja o položenom stručnom ispitu, s rokom važenja od šest godina i obnavlja se sukladno ovom zakonu.

(2) Licencom iz stavka (1) ovoga članka zdravstveni djelatnik stječe pravo samostalnog obavljanja poslova u svojoj struci.

(3) Zdravstveni djelatnik obavlja poslove svoje profesije, samo u okviru svoga stručnog naziva određenog licencom izdanom od nadležne komore.

Članak 127

(Oduzimanje licence)

(1) Nadležna komora oduzima zdravstvenom djelatniku licencu, ako:

a) kandidat ne zadovoljava prilikom obnavljanja licence,

b) mjerodavna komora odredi tu mjeru kao najstrožu kaznu zbog kršenja etičkih načela struke,

c) dopunski rad obavlja suprotno odredbama ovoga zakona.

Članak 128

(Usavršavanje zdravstvenih djelatnika)

(1) Zdravstveni djelatnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršiti radi održavanja i unapređivanja kvalitete zdravstvene zaštite.

(2) Stručno usavršavanje zdravstvenih djelatnika iz stavka (1) ovoga članka, osim specijalizacije i subspecijalizacije, obuhvaća i posebne oblike stručnog usavršavanja kroz kontinuirano praćenje i usvajanje suvremenih znanja i vještina iz pojedinih oblasti, a kojim se osigurava i unapređuje kvaliteta zdravstvene zaštite.

(3) Plan stručnog usavršavanja zdravstvenih djelatnika, svake kalendarske godine, donosi zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa sukladno registriranoj djelatnosti, kao i prioritetima razvitka.

Članak 129

(Znanje iz zdravstvenog menadžmenta)

Znanje iz zdravstvenog menadžmenta može se steći kroz edukaciju iz zdravstvenog menadžmenta, specijalizaciju iz zdravstvenog menadžmenta, kao i postdiplomsku nastavu iz zdravstvenog menadžmenta na ovlaštenim fakultetima.

Članak 130

(Specijalizacija)

Zdravstveni djelatnici i zdravstveni suradnici s visokom stručnom spremom mogu se specijalizirati u određenoj grani zdravstvene djelatnosti, te određenim granama subspecijalizacije.

Članak 131

(Odobrenje specijalizacije)

(1) Specijalizacija se može odobriti zdravstvenom djelatniku i zdravstvenom suradniku koji ima izdano odobrenje za samostalan rad, te koji je u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi koja dodjeljuje specijalizaciju ili ima privatnu praksu ili radi kod zdravstvenog djelatnika visoke stručne spreme privatne prakse koji dodjeljuje specijalizaciju i koji ima najmanje godinu radnoga iskustva u struci nakon položenog stručnog ispita.

(2) Plan potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija donosi Ministar. Odobrenje za specijalizaciju odnosno subspecijalizaciju daje federalni ministar.

XIII. PRIVATNA PRAKSA

Članak 132

(Uvjeti za obavljanje privatne prakse)

(1) Privatnu praksu može samostalno obavljati zdravstveni djelatnik s visokom stručnom spremom pod sljedećim uvjetima:

a) da ima odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog smjera, položen stručni ispit, a za specijalističke ordinacije i odgovarajući specijalistički ispit, te licencu izdanu od nadležne komore;

b) da je državljanin Bosne i Hercegovine s prebivalištem na teritoriju Federacije;

c) da je radno sposoban za obavljanje privatne prakse;

d) da je potpuno poslovno sposoban;

e) da mu pravomoćnom sudskom presudom ili odlukom drugoga nadležnog tijela nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite, odnosno zaštitna mjera udaljenja, dok te mjere traju;

f) da nije u radnome odnosu, odnosno da ne obavlja drugu samostalnu djelatnost;

g) da raspolaže odgovarajućim prostorom;

h) da raspolaže odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom,

i) da pribavi pozitivno mišljenje nadležne komore o opravdanosti osnivanja privatne prakse.

Članak 133

(Mjesto obavljanja privatne prakse)

(1) Doktor medicine i doktor stomatologije obavljaju privatnu praksu u privatnim ordinacijama, magistri farmacije u privatnim ljekarnama, a diplomirani inženjeri medicinske biokemije u privatnim medicinsko-biokemijskim laboratorijima.

(2) U privatnim ordinacijama iz stavka (1) ovoga članka može se organizirati priručni laboratorij za osnovne laboratorijske pretrage.

(3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, doktor stomatologije može pored privatne ordinacije osnovati stomatološki laboratorij za potrebe obavljanja privatne prakse koja mu je odobrena i u koji je dužan uposliti, na puno radno vrijeme, odgovarajući broj zubnih tehničara s položenim stručnim ispitom.

Članak 134

(Tko može obavljati privatnu praksu)

(1) Zdravstveni djelatnici sa završenim fakultetom zdravstvenih studija, kao i zdravstveni djelatnici više ili srednje stručne spreme mogu obavljati privatnu praksu iz svoje stručne spreme i to:

a) diplomirana medicinska sestra - tehničar,

b) diplomirani inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike,

c) diplomirani inženjer medicinske radiologije,

d) diplomirani sanitarni inženjer,

e) diplomirani fizioterapeut,

f) medicinska sestra - tehničar svih profila,

g) zubni tehničari.

(2) Zdravstveni djelatnici iz stavka (1) ovoga članka moraju imati odgovarajuće obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, položen stručni ispit, te ispunjavati uvjete iz članka 132. stavak (1) točke b), c), d), e), f), g), h) i i) ovoga Zakona.

(3) Medicinske sestre - tehničari općeg smjera iz stavka (1) ovoga članka poslove zdravstvene njege bolesnika obavljaju samostalno.

(4) Medicinske sestre - tehničari i zubni tehničari iz stavka (1) ovoga članka poslove privatne prakse obavljaju prema uputama i stručnom nadzoru doktora medicine ili doktora stomatologije, na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim ugovorom.

Članak 135

(Podnošenje zahtjeva za obavljanje privatne prakse)

Zahtjev za obavljanje privatne prakse podnosi se Ministru koji rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za obavljanje privatne prakse iz članka. 132. i 134. ovoga Zakona.

Članak 136

(Ispunjenost uvjeta za početak rada u privatnoj praksi)

Zdravstveni djelatnik ne može započeti s radom u privatnoj praksi, dok Ministar rješenjem ne utvrdi ispunjenost uvjeta za početak rada.

Članak 137

(Naziv privatne prakse)

Privatni zdravstveni djelatnici u svome nazivu ističu ime i prezime, adresu privatne prakse, oznaku djelatnosti i radno vrijeme.

Članak 138

(Način organiziranja privatne prakse)

(1) Zdravstveni djelatnici iz članka 133. ovoga Zakona mogu imati samo jednu ordinaciju, ljekarnu ili medicinsko-biokemijski laboratorij, a zdravstveni djelatnici iz članka 134. ovoga Zakona samo jednu privatnu praksu u svojoj struci.

(2) Zdravstveni djelatnici iz stavka (1) ovoga članka obavljaju poslove privatne prakse osobno.

(3) Zdravstveni djelatnik iz stavka (1) ovoga članka može primiti u radni odnos jednog zdravstvenog djelatnika iste struke sukladno djelatnosti za koju je registrirana privatna praksa.

(4) U istoj ordinaciji, ljekarni, odnosno medicinsko-biokemijskom laboratoriju mogu obavljati privatnu praksu dva tima zdravstvenih djelatnika iste struke u smjenskom radu.

(5) Zdravstveni djelatnici iz članka 132. ovoga Zakona mogu obavljati privatnu praksu u timu s jednim ili više zdravstvenih djelatnika srednje ili više stručne spreme.

(6) Odobrenje za obavljanje privatne prakse predviđene u stavku (3), (4) i (5) ovoga članka izdaje rješenjem Ministar.

Članak 139

(Skupna privatna praksa)

Više zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu mogu se udružiti u skupnu privatnu praksu.

Članak 140

(Rad nositelja privatne prakse u zdravstvenoj ustanovi)

Zdravstveni djelatnici s visokom stručnom spremom koji obavljaju privatnu praksu mogu u zdravstvenim ustanovama obavljati poslove iz svoje struke na temelju posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom.

Članak 141

(Osiguranje kontinuiteta rada izabranog zdravstvenog djelatnika)

Doktor medicine odnosno doktor stomatologije privatne prakse koji obavlja djelatnost kao izabrani doktor, obvezan je u slučaju odsutnosti ili privremene obustave rada osigurati za opredijeljene osigurane osobe zamjenu ugovorom s drugim zdravstvenim djelatnikom iste struke i specijalizacije koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom primarne zdravstvene zaštite, koji će za to vrijeme umjesto njega pružati zdravstvenu zaštitu tim osobama.

Članak 142

(Obveza djelatnika privatne prakse)

(1) Zdravstveni djelatnici privatne prakse obvezni su:

a) pružati hitnu medicinsku pomoć svim osobama u sklopu svoje stručne spreme;

b) sudjelovati na poziv mjerodavnoga tijela u radu na suzbijanju i suzbijanju zaraznih bolesti kao i na zaštiti i spašavanju stanovništva u slučaju katastrofe;

c) voditi zdravstvenu dokumentaciju i drugu evidenciju o osobama kojim pružaju zdravstvenu zaštitu i podnositi izvješće o tome mjerodavnoj zdravstvenoj ustanovi sukladno propisima o evidencijama u djelatnosti zdravstva;

d) vršiti redovitu kontrolu sterilizacije i voditi evidenciju o tome;

e) posjedovati anafilaktički set s ampulama ispravnog roka valjanosti;

f) voditi redovitu kontrolu valjanosti lijekova i medicinskih sredstava koje primjenjuju u privatnoj praksi;

g) davati podatke o svome radu na zahtjev mjerodavnoga tijela;

h) dostavljati izvješća o obračunu ukupnih sredstava u privatnoj praksi, na zahtjev Ministarstva, a sukladno propisima o zdravstvenome osiguranju.

(2) Obveze utvrđene u stavku (1) ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na zdravstvene ustanove.

Članak 143

(Privremena obustava obavljanja privatne prakse)

(1) Zdravstveni djelatnici koji obavljaju privatnu praksu mogu privremeno obustaviti rad.

(2) Rad se može privremeno obustaviti zbog bolesti, ako je zdravstveni djelatnik izabran ili imenovan na stalnu dužnost u određenim tijelima vlasti, ako za taj rad prima plaću ili ako se uposli u konzularnom ili diplomatskom predstavništvu ili zbog drugoga opravdanog razloga.

(3) O toj činjenici zdravstveni djelatnik obvezan je obavijestiti Ministra, ako je odsutan više od 30 radnih dana neprekidno tijekom godine.

(4) Zdravstveni djelatnik obvezan je podnijeti zahtjev za privremenom obustavom rada najkasnije u roku od osam dana od isteka roka iz stavka (3) ovoga članka, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio.

(5) Privremena obustava rada može trajati najdulje četiri godine.

(6) Ministar donosi rješenje o privremenoj obustavi rada.

Članak 144

(Prestanak obavljanja privatne prakse)

(1) Pravo na obavljanje privatne prakse prestaje:

a) odjavom;

b) po sili zakona;

c) rješenjem mjerodavnoga tijela.

(2) Rješenje o prestanku obavljanja prakse donosi mjerodavno tijelo sukladno zakonu.

Članak 145

(Prestanak obavljanja privatne prakse po sili zakona)

(1) Pravo na obavljanje privatne prakse po sili zakona prestaje ako osoba koja ima odobrenje za rad:

a) umre;

b) izgubi trajno radnu sposobnost za obavljanje poslova;

c) izgubi poslovnu sposobnost potpuno ili djelomično;

d) izgubi odobrenje za samostalan rad;

e) zasnuje radni odnos, odnosno počne obavljati drugu samostalnu djelatnost, osim u slučaju obustave rada iz članka 143. stavka (2) ovoga Zakona, ako je osoba izabrana ili imenovana na stalnu dužnost u određenim tijelima vlasti, ako za taj rad prima plaću ili ako se uposli u konzularnom ili diplomatskom predstavništvu;

f) izgubi pravo raspolaganja prostorom, odnosno potrebnom medicinsko-tehničkom opremom;

g) bude pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora dulje od šest mjeseci ili joj je izrečena zaštitna mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja zdravstvene zaštite.

(2) Rješenje o prestanku obavljanja privatne prakse po sili zakona donosi Ministar.

Članak 146

(Donošenje rješenja o prestanku obavljanje privatne prakse)

(1) Ministar donosi rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse, ako se utvrđeni nedostaci u obavljanju poslova ne otklone u roku određenom rješenjem mjerodavnoga tijela.

(2) Ministar može donijeti rješenje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse zdravstvenom djelatniku ako:

a) ne ispunjava uvjete za obavljanje privatne prakse utvrđene ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona;

b) prestane s radom bez odobrenja mjerodavnoga tijela;

c) ne obavlja poslove osobno ili ako koristi rad drugih osoba protivno odobrenju i zakonu;

d) ima više od jedne ordinacije, ljekarne ili medicinsko-biokemijskog laboratorija, odnosno jedne privatne prakse u svojoj struci;

e) reklamira svoj rad i svoju ordinaciju, ljekarnu ili medicinsko-biokemijski laboratorij, odnosno privatnu praksu, protivno aktu koji donosi nadležne komora;

Članak 147

(Žalba protiv rješenja za obavljanje privatne prakse)

(1) Protiv rješenja iz članka 138., 143., 145. i 146. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu.

(2) Žalba iz stavka (1) ovoga članka podnosi se putem mjerodavnoga Županijskog ministarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Članak 148

Privatna praksa ne može se obavljati u okviru djelatnosti iz članka 46. ovoga Zakona.

Članak 149

(Prihodi djelatnika privatne prakse)

(1) Zdravstveni djelatnik koji obavlja privatnu praksu može ostvariti prihode:

a) putem ugovora sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja Županije, ako poslove obavlja kao ugovorni privatni zdravstveni djelatnik,

b) putem dragovoljnog zdravstvenog osiguranja,

c) putem proširenog zdravstvenog osiguranja,

d) izravnom naplatom od pacijenta kojem nije izabrani zdravstveni djelatnik.

(2) Cijene zdravstvenih usluga za poslove ugovornog privatnog zdravstvenog djelatnika određuje Županijskog Zavod zdravstvenoga osiguranja.

(3) Maksimalnu cijenu zdravstvenih usluga za poslove privatne prakse u kojima zdravstveni djelatnik koji obavlja privatnu praksu nije ugovorni privatni zdravstveni djelatnik utvrđuje mjerodavna komora.

(4) Cijene zdravstvenih usluga iz dragovoljnog zdravstvenog osiguranja određuje društvo za osiguranje, uz prethodno pribavljeno mišljenje mjerodavne komore.

Članak 150

(Dopušteno i nedopušteno oglašavanje zdravstvenih usluga)

(1) Zabranjeno je oglašavanje odnosno reklamiranje zdravstvenih usluga, stručno-medicinskih postupaka i metoda zdravstvene zaštite, uključujući zdravstvene usluge, metode i postupke alternativne medicine koje se obavljaju u privatnoj praksi, u sredstvima javnoga informiranja i na drugim nositeljima oglasnih poruka koje su uređene zakonom kojim se regulira oblast reklamiranja protivno etičkim načelima, kao i stručnim i znanstvenim načelima struke.

(2) Dopušteno je oglašavanje naziva zdravstvene ustanove, odnosno naziva privatne prakse, sjedišta, djelatnosti koja je utvrđena rješenjem o ispunjenosti uvjeta za obavljanje zdravstvene djelatnosti, kao i radnoga vremena.

(3) Rezultati u primjeni stručno-medicinskih metoda i postupaka zdravstvene zaštite mogu se saopćavati samo na stručnim i znanstvenim skupovima i objavljivati u stručnim i znanstvenim časopisima i publikacijama.

(4) Odredbe ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na zdravstvenu ustanovu.

XIV. ORGANIZACIJA RADA I RADNO VRIJEME

Članak 151

(Radno vrijeme zdravstvenih ustanova)

(1) Zdravstvene ustanove koje imaju status ugovorne zdravstvene ustanove obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, dvokratnim radnim vremenom, prilagođavanjem radnoga vremena, pripravnošću ili dežurstvom sukladno potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.

(2) Dežurstvo je poseban oblik rada kada djelatnik mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi nakon redovitoga radnog vremena.

(3) Dežurstvo počinje iza prve ili druge smjene, a završava početkom rada prve smjene.

(4) Pripravnost je poseban oblik rada, kada djelatnik ne mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, ali mora biti dostupan radi obavljanja hitne medicinske pomoći.

(5) Naknada za rad u dežurstvu i naknada za rad u pripravnosti, te radno vrijeme provedeno u dežurstvu i pripravnosti utvrđuje se na način i pod uvjetima sukladno propisima o radu, kao i granskom kolektivnom ugovoru za oblast zdravstva.

(6) Rad po pozivu je poseban oblik rada kada djelatnik ne mora biti nazočan u zdravstvenoj ustanovi, ali se mora odazvati na poziv radi obavljanja djelatnosti.

(7) Zdravstveni djelatnici ne smiju napustiti radno mjesto dok nemaju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme proteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite.

(8) Početak, završetak i raspored radnoga vremena zdravstvenih ustanova koje imaju status ugovorne zdravstvene ustanove, kao i privatnih zdravstvenih djelatnika koji imaju status ugovornih privatnih zdravstvenih djelatnika, utvrđuje se Odlukom Vlade Županije na prijedlog ministra.

Članak 152

(Donošenje akta o pružanju zdravstvene zaštite)

Zdravstvene ustanove utvrđuju općim aktom pružanje zdravstvene zaštite, i to:

a) u hitnoj medicinskoj pomoći neprekidno 24 sata,

b) u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti organiziranjem rada u jednoj ili dvije smjene,

c) dvokratnim radnim vremenom, prilagođavanjem radnog vremena, te stalnom pripravnošću i dežurstvom prema potrebama stanovništva,

d) duljinu radnoga vremena u ambulantama s malim brojem gravitirajućih pacijenata, sukladno razmjernom broju registriranih pacijenata u odnosu na utvrđene normative za jedan zdravstveni tim,

e) u specijalističko-konzultativnoj zdravstvenoj djelatnosti organiziranjem rada u jednoj ili dvije smjene, dvokratnim radnim vremenom, te prilagođavanjem radnog vremena prema potrebama stanovništva,

f) u bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti u jednoj ili više smjena te posebnim uvjetima rada (dežurstvo i stalna pripravnost) prema potrebama stanovništva i pojedinih oblika bolničkog liječenja sukladno mogućnostima zdravstvene ustanove.

Članak 153

(Dopunski rad zdravstvenih djelatnika)

(1) Sukladno propisima o radu, zdravstveni djelatnik uposlen u zdravstvenoj ustanovi u stalnom radnom odnosu, koji ispunjava uvjete propisane pravilnikom federalnoga ministra, po pribavljenom mišljenju nadležne komore i uz prethodnu suglasnost poslodavca zdravstvene ustanove u kojoj je uposlen u stalnom radnom odnosu, može obavljati poslove svoje struke dopunskim radom, ali ne dulje od jedne trećine punog radnog vremena, i to:

a) u javnoj zdravstvenoj ustanovi u kojoj je uposlen u stalnom radnom odnosu,

b) u drugoj zdravstvenoj ustanovi, u svim oblicima vlasništva,

c) kod zdravstvenoga djelatnika iste specijalnosti koji obavlja registriranu privatnu praksu.

(2) Obavljanje dopunskoga rada iz stavka (1) ovoga članka odobrava ravnatelj zdravstvene ustanove u kojoj je zdravstveni djelatnik uposlen u stalnom radnom odnosu, a sukladno svojim mjerodavnostima iz propisa o radu, zaključivanjem ugovora iz članka 154. stavka (3) ovoga Zakona.

(3) Obavljanje dopunskog rada u slučajevima predviđenim u stavku (1) točka a) ovoga članka odobrava se samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) ako je zbog ograničenih kapaciteta u korištenju raspoložive medicinsko-tehničke opreme i/ili ograničenog broja zdravstvenih djelatnika određene struke otežano ostvarivanje zdravstvene zaštite u javno zdravstvenoj ustanovi, pri provedbi dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacijskih postupaka koji se financiraju iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja,

b) ako dopunski rad ne utječe na organizaciju rada pojedinih djelatnosti ili zdravstvene ustanove kao cjeline u kojoj je zdravstveni djelatnik uposlen u stalnom radnom odnosu.

Članak 154

(Ugovor o dopunskom radu)

(1) Obavljanje dopunskog rada bliže se regulira ugovorom o dopunskom radu i može se zaključiti za:

a) pružanje zdravstvenih usluga koje nisu obuhvaćene obvezatnim zdravstvenim osiguranjem u pogledu sadržaja, opsega i standarda, odnosno za zdravstvene usluge koje se ne ostvaruju sukladno načinu i postupku ostvarivanja prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja;

b) pružanje zdravstvenih usluga koje zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa pruža koja je u ugovornom odnosu sa zavodom zdravstvenog osiguranja, a za koje ne može na drugačiji način osigurati odgovarajuće zdravstvene djelatnike;

c) pružanje zdravstvenih usluga koje zdravstvena ustanova odnosno privatna praksa pruža za potrebe osoba koje nemaju svojstvo osigurane osobe sukladno zakonu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje.

(2) Zdravstveni djelatnik iz stavka (1) ovoga članka može zaključiti samo jedan ugovor o dopunskome radu s drugim poslodavcem.

(3) Ukoliko zdravstveni djelatnik iz stavka (1) ovoga članka zaključuje ugovor o obavljanju dopunskoga rada u javnoj zdravstvenoj ustanovi u kojoj je uposlen u stalnom radnome odnosu, ne može zaključiti ugovor o dopunskom radu s drugim poslodavcem.

(4) Zdravstveni djelatnik koji obavlja poslove po osnovi ugovora o dopunskom radu kod drugog poslodavca suprotno odredbi ovoga članka čini težu povredu radne obveze.

(5) Ministarstvo je dužno pratiti zakonitost obavljanja dopunskog rada na području Županije i poduzimati mjere sukladno zakonu.

(6) Ministar svake kalendarske godine, po prethodno pribavljenom mišljenju javnih zdravstvenih ustanova, kao i Zavoda za javno zdravstvo Županije, naredbom utvrđuje potrebu obavljanja dopunskog rada i određuje specijalnosti za koje se obavlja dopunski rad na području Županije.

Članak 155

(Zaključivanje ugovora o dopunskom radu)

(1) Ugovor za obavljanje dopunskog rada u slučajevima predviđenim u članku 153. stavak (1) točka a), b) i c) ovoga Zakona zaključuje se u pismenom obliku i sadrži: vrstu, način, vrijeme trajanja dopunskog rada, visinu i način utvrđivanja naknade za rad, obveznika uplate utvrđene naknade za pruženu zdravstvenu uslugu, sukladno zakonu i općim aktima.

(2) Ugovor iz stavka (1) ovoga članka, u slučaju obavljanja dopunskoga rada predviđenog u članku 153. stavak (1) točke b) i c) ovoga Zakona zaključuje zdravstveni djelatnik uposlen u zdravstvenoj ustanovi u stalnom radnom odnosu i ravnatelj te zdravstvene ustanove, s jedne strane, s ravnateljem zdravstvene ustanove odnosno osnivačem privatne prakse u kojoj se obavlja dopunski rad, s druge strane.

(3) U slučaju iz članka 153. stavak (1) točka a) ovoga Zakona ugovor se zaključuje između ravnatelja zdravstvene ustanove i zdravstvenog

djelatnika koji je u stalnom radnom odnosu u toj zdravstvenoj ustanovi u kojoj i obavlja dopunski rad.

(4) Zdravstvene ustanove čiji su uposlenici zaključili ugovor o dopunskom radu iz stavka (2) i (3) ovoga članka dužne su redovito izvješćivati Ministarstvo, mjerodavne komore, kao i mjerodavne inspekcije o zaključenim ugovorima o dopunskom radu, te svim promjenama koje nastanu u provođenju ovih ugovora.

(5) Zdravstvene usluge koje se pružaju po osnovi dopunskog rada zdravstvenih djelatnika ne mogu se financirati iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, izuzev zdravstvenih usluga koje se obavljaju sukladno članku 154. stavak (1) točka b) ovoga Zakona.

(6) Pacijent ima pravo na potpune informacije o načinu i postupku pružanja zdravstvenih usluga u okviru dopunskoga rada zdravstvenih djelatnika.

Članak 156

(Zdravstvena zaštita u izvanrednim prilikama)

(1) U slučaju prirodnih i drugih nesreća, kada mjerodavno tijelo Županije, Federacije ili općine/grada, proglasi stanje prirodne i druge nesreće, zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni djelatnici dužni su izvršavati naredbe mjerodavnih stožera civilne zaštite.

(2) U stožere civilne zaštite iz stavka (1) ovoga članka imenuje se član stožera iz odgovarajuće zdravstvene ustanove, ministarstva zdravstva ili zavoda.

Članak 157

(Krizni stožer)

(1) U većim incidentnim situacijama kada nije proglašeno stanje prirodne i druge nesreće iz članka 159. ovoga Zakona, s ciljem upravljanja i koordiniranja rada zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih djelatnika osniva se Krizni stožer Ministarstva (u daljnjem tekstu: Krizni stožer) koji djeluje do trenutka proglašavanja prirodne i druge nesreće, kada ima ulogu upravljanja akcijama zaštite i spašavanja na teritoriju Županije.

(2) Veća incidentna situacija iz stavka (1) ovoga članka je bilo koji događaj koji predstavlja ozbiljnu prijetnju zdravlju ljudi u određenoj zajednici, te uzrokuje ili bi mogao uzrokovati takav broj ili vrstu žrtava koje nije moguće zbrinuti redovitom organizacijom rada zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih djelatnika.

(3) Članove Kriznoga stožera iz stavka (1) ovoga članka imenuje Ministar.

Članak 158

(Nadležnost Ministra u izvanrednim slučajevima)

U slučajevima prirodnih i drugih nesreća, kao i epidemija većih razmjera Ministar je nadležan poduzimati i one mjere i aktivnosti koje nisu utvrđene ovim zakonom i pod zakonskim aktima donesenim na temelju ovoga zakona, uključujući i mjere mobilizacije i angažiranja, organizacije i rasporeda rada i radnoga vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih djelatnika, dok te okolnosti traju.

Članak 159

(Obveza spašavanja ljudi i dobara)

Pravne osobe iz oblasti zdravstva, sukladno propisu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, dužne su organizirati poslove zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svojoj sredini kroz donošenje odgovarajućih planova zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u slučaju prirodne i druge nesreće.

Članak 160

(Štrajk)

(1) Štrajk u zdravstvenim ustanovama hitne medicinske pomoći i u službama hitne medicinske pomoći zdravstvenih ustanova, zdravstvenim ustanovama koje obavljaju transfuzijsku djelatnost, kao i u zavodima za javno zdravstvo nije dopušten.

(2) Način organiziranja štrajka, postupak mirenja i druga prava i obveze zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika, kao i nadležnih tijela uprave bliže se uređuju propisima o štrajku.

XV. NADZOR

Članak 161

(Nadzor)

(1) Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika u zdravstvenim ustanovama, te privatnih zdravstvenih djelatnika obuhvaća:

a) unutarnji nadzor,

b) zdravstveno-inspekcijski nadzor.

(2) Pored nadzora iz stavka (1) ovoga članka, u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi može se provoditi provjera kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, u postupku akreditacije zdravstvenih ustanova i privatnih praksi, od vanjskog tima ovlaštenih ocjenjivača kvalitete, sukladno propisima o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu.

Članak 162

(Unutarnji nadzor)

(1) Zdravstvena ustanova obvezno provodi unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih djelatnika.

(2) Za stručni rad zdravstvene ustanove odgovoran je ravnatelj zdravstvene ustanove.

Članak 163

(Provođenje unutarnjeg nadzora)

(1) Unutarnji nadzor provodi se na temelju općeg akta zdravstvene ustanove i godišnjeg plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora.

(2) Općim aktom iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se način obavljanja unutarnjeg nadzora.

(3) Godišnji plan i program provođenja unutarnjeg nadzora zdravstvena ustanova obvezna je dostaviti Ministarstvu najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

(4) Unutarnji nadzor iz stavka (1) ovoga članka podrazumijeva i uspostavu, razvijanje i održavanje sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, sukladno propisima o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu.

Članak 164

(Zdravstveno-inspekcijski nadzor)

(1) Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad primjenom i provedbom zakona, drugih propisa i općih akata u djelatnosti zdravstva, kao i nadzor nad stručnim radom zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika, te privatnih zdravstvenih djelatnika obavlja mjerodavna zdravstvena inspekcija.

(2) Poslove zdravstveno-inspekcijskog nadzora iz stavka (1) ovoga članka obavljaju Županijski zdravstveni inspektor.

(3) Županijski zdravstveni inspektor obavlja zdravstveno-inspekcijski nadzor u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Županija, općina/grad, odnosno pravna ili fizička osoba, kao i u privatnoj praksi a federalni zdravstveni inspektor u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač odnosno suosnivač Federacija,

(4) U slučaju stručnog propusta zdravstvenog djelatnika ili povrede načela etike i medicinske deontologije, mjerodavni zdravstveni inspektor ustupit će predmet na postupanje mjerodavnoj komori.

Članak 165

(Uvjeti za zdravstvenog inspektora)

(1) Poslove zdravstvenoga inspektora obavljaju djelatnici s visokom stručnom spremom zdravstvenoga usmjerenja, položenim stručnim upravnim ispitom predviđenim za državne službenike, odnosno položenim ispitom općeg znanja predviđenim za državne službenike tijela uprave u Županiji i najmanje tri godine radnog staža nakon završenog fakulteta zdravstvenog usmjerenja.

(2) Inspektori iz stavka (1) ovoga članka državni su službenici s posebnim ovlastima na koje se primjenjuju odredbe propisa o inspekcijama u Županiji.

Članak 166

(Poslovi zdravstvene inspekcije)

(1) Zdravstvena inspekcija, pored poslova utvrđenih propisom o inspekcijama u Županiji, obavlja i sljedeće:

a) prati i proučava obavljanje zdravstvene djelatnosti i poduzima mjere za njezino kvalitetno obavljanje;

b) nadzire zakonitost rada zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti;

c) razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koji se odnose na nadzor iz utvrđene mjerodavnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pismeno obavješćuje podnositelja;

d) poduzima preventivne aktivnosti u cilju sprječavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi ovoga zakona i propisa donesenim na temelju ovoga zakona koje se nalažu rješenjem.

Članak 167

U obavljanju inspekcijskih poslova zdravstveni inspektor obavlja poslove i zadaće utvrđene za sanitarno-zdravstveno-farmaceutsku inspekciju propisom o inspekcijama u Županiji.

Članak 168

(Zabrana rada zdravstvene ustanove)

(1) U obavljanju inspekcijskih poslova iz članka 164. ovoga Zakona, zdravstvena inspekcija, pored mjerodavnosti utvrđenih propisom o inspekcijama u Županiji, ima pravo i obvezu zabraniti rad zdravstvenoj ustanovi ako:

a) ne ispunjava uvjete propisane zakonom glede prostora, opreme i kadra;

b) obavlja zdravstvenu djelatnost koja nije utvrđena rješenjem za početak obavljanja zdravstvene djelatnosti;

c) u postupku provjere stručnoga rada, odnosno obavljanja nadzora nad radom zdravstvene ustanove bude izrečena jedna od mjera utvrđenih ovim zakonom;

d) ne osigurava sigurnost i standardni sadržaj zdravstvenih usluga;

e) istakne naziv, odnosno obilježi zdravstvenu ustanovu suprotno rješenju za početak obavljanja zdravstvene djelatnosti;

f) svojim nezakonitim radom onemogući ostvarivanje prava pacijenata u zdravstvenoj ustanovi ili njezinom dijelu;

g) povrijedi pravila zdravstvene tehnologije;

h) učini bitne propuste u liječenju i drugim mjerama zdravstvene zaštite;

i) reklamira obavljanje stručno-medicinskih postupaka i metoda zdravstvene zaštite, kao i druge zdravstvene usluge koje se pružaju u zdravstvenoj ustanovi, suprotno odredbama članka 150. ovoga zakona;

j) ne vodi točnu i urednu zakonom propisanu medicinsku dokumentaciju i evidenciju i ne dostavlja ih mjerodavnim institucijama;

k) iz drugih razloga utvrđenih zakonom.

(2) Zdravstveni inspektor o utvrđenim činjenicama iz stavka (1) ovoga članka donosi rješenje o privremenoj zabrani rada, odnosno obavljanja zdravstvene djelatnosti ili određenih poslova zdravstvene djelatnosti.

(3) Odredbe ovoga članka shodno se primjenjuju i na privatnu praksu.

Članak 169

(Pravo i obvezu zdravstvenog inspektora)

(1) U obavljanju inspekcijskih poslova iz članka 164. ovoga Zakona zdravstveni inspektor, pored mjerodavnosti utvrđenih propisom o inspekcijama u Županiji, ima pravo i obvezu:

a) zabraniti rad zdravstvenom djelatniku koji nema licencu izdanu od mjerodavne komore;

b) zabraniti rad zdravstvenom djelatniku koji ne osigurava sigurnost i standardni sadržaj zdravstvenih usluga;

c) predložiti mjerodavnoj komori provođenje postupka u cilju utvrđenja potrebe dodatnog stručnog usavršavanja zdravstvenog djelatnika, odnosno potrebu ponavljanja provjere stručne osposobljenosti;

d) zabraniti rad i predložiti komori oduzimanje licencije zdravstvenom djelatniku;

e) uputiti zdravstvenoga djelatnika, odnosno zdravstvenoga suradnika na pregled radi ocjene zdravstvene sposobnosti u slučaju sumnje na gubitak zdravstvene sposobnosti za obavljanje zdravstvene djelatnosti;

f) narediti poduzimanje drugih mjera za koje je mjerodavan sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

(2) Ako zdravstveni inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora uoči nepravilnosti, odnosno povrede propisa, a nije mjerodavan izravno postupati, obvezan je obavijestiti mjerodavno tijelo uprave o uočenim nepravilnostima, odnosno povredama propisa, te tražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjera.

(3) Zdravstveni inspektor o utvrđenim činjenicama iz stavka (1) ovoga članka donosi rješenje o zabrani rada zdravstvenoga djelatnika odnosno zdravstvenog suradnika, dok se uočeni nedostaci ne otklone.

(4) Odredbe ovoga članka shodno se primjenjuju i na privatnu praksu.

Članak 170

(Primjena propisa u radu zdravstvenog inspektora)

Na rad zdravstvenog inspektora glede vođenja zdravstveno-inspekcijskog nadzora shodno se primjenjuju odredbe propisa o inspekcijama u Županiji, Federaciji Bosne i Hercegovine i propisa o upravnom postupku.

Članak 171

(Mogućnost izdavanja usmenog rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja)

(1) Zdravstveni inspektor može prilikom obavljanja inspekcijskih poslova izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:

a) kada opasnost za zdravlje ili život ljudi zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja;

b) kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah.

(2) Zdravstveni inspektor može narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom zdravstveno-inspekcijskom nadzoru.

(5) Zdravstveni inspektor je obvezan izdati pisano rješenje u roku od osam dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenom zdravstveno-inspekcijskom nadzoru.

Članak 172

(Žalba protiv rješenja Županijskog zdravstvenog inspektora)

(1) Protiv rješenja Županijskog zdravstvenog inspektora dopuštena je žalba koja se podnosi Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(2) Protiv rješenja federalnoga zdravstvenog inspektora dopuštena je žalba koja se podnosi Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(3) Rješenje Ministarstva donijeto po žalbi protiv rješenja Županijskog zdravstvenog inspektora je konačno u upravnome postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor sukladno propisima o upravnim sporovima.

Članak 173

(Pokretanje prekršajnog odnosno kaznenog postupka)

(1) Ako zdravstveni inspektor osnovano posumnja da je povredom propisa učinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje mjerodavan, obvezan je bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka zdravstveno-inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za pokretanje postupka zbog kaznenoga djela.

(2) Tijelo kojem je podnesen zahtjev, odnosno prijava iz stavka (1) ovoga članka obvezno je o ishodu postupka obavijestiti mjerodavno ministarstvo zdravstva.

XVI. UTVRĐIVANJE UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA

Članak 174

(Utvrđivanje vremena i uzroka smrti)

(1) Za svaku umrlu osobu utvrđuje se vrijeme i uzrok smrti.

(2) Vrijeme i uzrok smrti utvrđuje doktor medicine.

Članak 175

(Imenovanje doktora za utvrđivanje vremena i uzroka smrti)

(1) Ministarstvo imenuje potreban broj doktora medicine koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Županije i o tome je dužno informirati javnost.

(2) Vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih u zdravstvenoj ustanovi, utvrđuje doktor medicine te ustanove.

Članak 176

(Obveza prijavljivanja smrti)

(1) Smrt su dužne prijaviti bez odgađanja osobe koje su živjele u zajednici sa umrlom osobom, srodnici ili susjedi, a ako takvih nema, svaka osoba koja za nju sazna.

(2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka podnosi se doktoru medicine, odnosno zdravstvenom djelatniku koji utvrđuje vrijeme i uzrok smrti.

(3) Kad osoba koja utvrđuje smrt ustanovi da je smrt nastupila od zarazne bolesti, obvezna je o tome odmah obavijestiti Ministarstvo, a ako ustanovi da je smrt nastupila kao posljedica nasilja, obvezna je o tome odmah obavijestiti Županijsko ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 177

(Pokop umrle osobe)

(1) Pokop umrle osobe obavlja se nakon što je smrt utvrđena, a u vremenu od 24 do 48 sati od nastupa smrti.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, na temelju posebnog odobrenja sanitarnog inspektora, pokop se može obaviti i prije isteka roka od 24 sata, odnosno poslije isteka roka od 48 sati od nastupa smrti.

Članak 178

(Obdukcija tijela umrle osobe)

(1) Radi utvrđivanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrle osobe.

(2) Obdukcija se provodi:

a) kada postoji sumnja ili je očito da je smrt prouzročena kaznenim djelom ili je u svezi sa izvršenjem kaznenog djela;

b) kada je to potrebno radi zaštite zdravlja ljudi, odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki, sanitarni i drugi stručni medicinski razlozi;

c) kada zahtjev za obdukciju postavi uža obitelj umrle osobe, i to: bračni ili izvanbračni drug, punoljetno dijete, roditelj, punoljetni brat ili sestra umrle osobe.

(3) Obdukcija iz stavka (2) točke b) ovoga članka provodi se na trošak obveznika plaćanja troškova liječenja umrle osobe.

(4) U ostalim slučajevima obdukcija se provodi na zahtjev i trošak odgovarajućih tijela, gospodarskih društava i drugih pravnih osoba odnosno obitelji umrle osobe, kada je smrt nastupila izvan zdravstvene ustanove.

Članak 179

(Ne provođenje obdukcije na zahtjev obitelji umrle osobe)

(1) Kada je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi, ravnatelj na zahtjev člana uže obitelji umrle osobe, i to: bračni ili izvanbračni drug, punoljetno dijete, roditelj, punoljetni brat ili sestra umrle osobe, odnosno staratelja umrle osobe može odlučiti da se obdukcija ne provodi.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, obdukcija se mora provesti:

a) ako se radi o neprirodnoj smrti ili smrti nepoznatog uzroka;

b) ako smrt nastupi tijekom dijagnostičkog ili terapijskog zahvata;

c) ako smrt nastupi u roku od 24 sata od prijema osobe u zdravstvenu ustanovu;

d) ako je osoba sudjelovala u kliničkom ispitivanju lijeka ili medicinskog proizvoda, odnosno drugom znanstvenom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi,

e) ako je osoba umrla u zavodu za izvršenje kaznenih sankcija u pritvorskim jedinicama i drugim ustanovama u kojima je umrla osoba prisilno smještena.

XVII. PREUZIMANJE TIJELA UMRLIH OSOBA RADI IZVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE

Članak 180

(Preuzimanje tijela umrle osobe za potrebe fakulteta)

(1) Fakulteti zdravstvenoga usmjerenja (u daljnjem tekstu: fakultet) mogu preuzimati tijela, organe i tkiva umrlih i identificiranih osoba radi izvođenja praktične nastave:

a) ako je umrla osoba izričito, u pisanome obliku, oporučio svoje tijelo u svrhu izvođenja praktične nastave;

b) ako se radi o osobi koja je umrla bez obitelji, a ona sama se za života nije izričito, u pisanome obliku, tome protivila;

c) uz suglasnost obitelji, ako se umrla osoba za života nije izričito, u pisanome obliku, tome protivila.

(2) Oporuka u smislu stavka (1) točka a) ovoga članka jeste izjava o oporuci tijela koja je potpisana od fizičke osobe i ovjerena od mjerodavnoga tijela ili koja je podnijeta na zapisnik mjerodavnom sudu.

Članak 181

Pod obitelji u smislu članka 180. ovoga Zakona podrazumijevaju se: bračni i izvanbračni drug, punoljetna djeca, usvojitelji i posvojenici, roditelji i drugi krvni srodnici u ravnoj liniji, bez obzira na stupanj srodstva, kao i krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stupnjem srodstva.

Članak 182

(1) Zdravstvena ustanova, zavod za izvršenje kaznenih sankcija, ustanova socijalne skrbi, mjerodavni sud, tijelo mjerodavno za unutarnje poslove, kao i druge ustanove i organizacije, odnosno građani koji su saznali za smrt osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim zakonom za izvođenje praktične nastave na fakultetima, dužni su u roku od 12 sati od smrti te osobe obavijestiti općinsko/gradsko tijelo uprave mjerodavno za vođenje matične evidencije umrlih osoba, kao i fakultet, o smrti te osobe, a radi preuzimanja tijela umrlog od fakulteta.

(2) Odluku o preuzimanju tijela od fakulteta donosi etičko povjerenstvo fakulteta.

(3) Fakultet može preuzeti tijelo umrle osobe radi izvođenja praktične nastave iz anatomije samo ako postoji izvješće o smrti koje je potpisao specijalist sudske medicine - mrtvozornik, i pod uvjetom da ne postoje zakonom propisani razlozi za obavljanje obvezne obdukcije.

Članak 183

(Odnos fakulteta i umrle osobe)

(1) Fakultet ne može tijelo umrle osobe koja je bez obitelji koristiti u praktičnoj nastavi u roku od šest mjeseci od dana preuzimanja.

(2) Fakultet neće preuzimati tijelo osobe umrle od zarazne bolesti, kao ni tijelo na kojem su nastupile izražene postmortalne promjene koje onemogućavaju fiksiranje (balzamiranje).

(3) Fakultet je dužan s tijelom umrle osobe postupati dostojanstveno, koristiti ga isključivo radi izvođenja praktične nastave, odnosno nakon završetka nastave sahraniti ga o vlastitom trošku.

(4) Fakultet je dužan, u granicama svojih mogućnosti, poštovati posebne želje oporučitelja u svezi sa pokopom, kremiranjem, vjerskim obredom i druge jasno iskazane želje oporučitelja u svezi s postupanjem s njegovim tijelom radi izvođenja praktične nastave iz anatomije.

(5) Fakultet je dužan poštovati želju oporučitelja da se poslije procesa praktične nastave njegovo tijelo iskoristi za stvaranje osteološkog kompleta (kostura) koji se koristi u praktičnoj nastavi iz anatomije.

Članak 184

(1) Fakultet može izravno preuzeti tijelo umrle i identificirane osobe iz članka 180. stavak (1) točka a) i c) ovoga Zakona.

(2) Fakultet preuzima tijelo iz članka 180. stavak (1) točka b) ovoga Zakona po pribavljenoj suglasnosti mjerodavnog općinskog/gradskog tijela uprave.

(3) Mjerodavno općinsko/gradsko tijelo uprave dužno je u najkraćem roku obavijestiti fakultet o umrloj i identificiranoj osobi čije se tijelo može koristiti u obavljanju praktične nastave na fakultetima zdravstvene struke, pod uvjetima propisanim ovim zakonom.

Članak 185

Ako član obitelji umrle osobe za koga se nije znalo u trenutku smrti, u roku od šest mjeseci od dana preuzimanja tijela od fakulteta, podnese pismeni zahtjev fakultetu za povrat tijela umrle osobe, fakultet je dužan tijelo umrle osobe vratiti članovima obitelji.

Članak 186

(Čuvanje profesionalne tajne glede obdukcije)

(1) Fakultet je dužan čuvati kao profesionalnu tajnu sve podatke koji se odnose na osobu čiji su organi ili dijelovi tijela uzeti u smislu ovoga zakona, kao i drugu prijeko potrebnu dokumentaciju o umrloj osobi čije je tijelo preuzeto radi izvođenja praktične nastave.

(2) Podaci iz stavka (1) ovoga članka obuhvaćaju: ime i prezime umrlog, nadnevak rođenja, mjesto i nadnevak smrti, uzrok smrti, broj iz medicinske dokumentacije koji se mora slagati s brojem pločice - obilježivača uz tijelo umrle osobe, mjesto i nadnevak pokopa.

(3) Dokumentacija iz stavka (1) ovoga članka obuhvata: izvješće mrtvozornika, izvod iz matične knjige umrlih, osobnu kartu, zdravstvenu iskaznicu i izjavu o oporuci tijela.

(4) Podatke i dokumentaciju iz ovoga članka fakultet čuva kao trajnu dokumentaciju koja mora biti stavljena na uvid mjerodavnim službama fakulteta, Ministarstvu, Federalnom ministarstvu, Županijskom odnosno federalnom ministarstvu mjerodavnom za poslove obrazovanja, Županijskom odnosno federalnom ministarstvu mjerodavnom za unutarnje poslove, mjerodavnom tijelu uprave, kao i sudu, kada je to propisano zakonom.

Članak 187

Praktičnu nastavu iz anatomije na tijelu umrle osobe obavljaju isključivo studenti dodiplomskih, postdiplomskih i specijalističkih studija na fakultetu, pod nadzorom nastavnika i suradnika fakulteta.

Članak 188

Poslije završenog procesa praktične nastave iz anatomije obavlja se pokop tijela umrle osobe.

Članak 189

Etičko povjerenstvo fakulteta dužno je nadzirati provođenje postupka preuzimanja i korištenja dijelova tijela umrlih osoba sukladno ovom zakonu.

XVIII. KOMORE

Članak 190

(Komore)

(1) Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i osobnih potreba, osiguravanja uvjeta za organiziran nastup zdravstvenih djelatnika istih profesionalnih skupina, kao i zaštite zdravlja građana, zdravstveni djelatnici ovisno o stručnom nazivu obvezno se udružuju u komore kao strukovne udruge, i to:

a) Komoru liječnika,

b) Komoru liječnika - doktora stomatologije,

c) Komoru magistara farmacije,

d) Komoru medicinskih biokemičara,

e) Komoru zdravstvenih tehničara svih profila,

f) Komoru diplomiranih medicinskih sestara-tehničara,

g) Komoru diplomiranih zdravstvenih inženjera svih profila.

(2) U nazivu komore ističe se naziv Županije.

(3) Komora ima status pravne osobe i upisuje se u registar nadležnog suda.

(4) Komore iz stavka (1) ovoga članka formiraju se kao strukovne udruge koje se osnivaju za područje Županije.

(5) Statutom komore iz stavka (1) ovoga članka bliže se uređuju mjerodavnosti komore.

(6) Županijska komora utvrđuje:

a) kriterije za licenciranje članova komore,

b) sadržaj i izgled registra licenciranih članova komore,

c) vodi jedinstven registar licenciranih članova komore,

d) zajednički sadržaj stručnog usavršavanja, rokove i postupak provjere stručnosti koje je zdravstveni djelatnik ostvario u okviru stručnog usavršavanja,

e) način i uvjete za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama,

f) obavlja i druge poslove i zadaće koji joj budu dodijeljeni statutom komore iz stavka (5) ovoga članka.

(7) Ministarstvo prati rad komore sa stajališta provođenja zakona i utvrđene politike iz oblasti zdravstva, te predlažu odgovarajuće mjere za unapređenje njihova rada.

Članak 191

(Poslovi Komore)

(1) Komore obavljaju sljedeće poslove:

a) vode registar svojih članova,

b) donose kodeks medicinske etike i deontologije, prate i nadziru njegovo provođenje, te poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju njihova kršenja,

c) daju mišljenje Ministru o opravdanosti izdavanja, produljenja ili oduzimanja odobrenja za obavljanje poslova privatne prakse, te

početka, proširenja, promjene i prestanka rada zdravstvenih ustanova s pozicije i očuvanja profesije koju zastupa,

d) certificiraju članove komore za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama, na temelju načina i uvjeta za upravljanje novim zdravstvenim tehnologijama koje utvrđuje federalna komora,

e) utvrđuju maksimalnu cijenu zdravstvenih usluga za privatnu praksu koja ne ostvaruje prihode putem zavoda osiguranja Županije i ovjerava cjenik zdravstvenih usluga privatne prakse,

f) daju mišljenje na cijene zdravstvenih usluga iz dragovoljnog zdravstvenog osiguranja,

g) zastupaju interese svojih članova kod sklapanja ugovora sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja Županije odnosno Federacije i drugim osiguravajućim zavodima,

h) osiguravaju zaštitu građanima u ostvarivanju prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu zdravstvene usluge koja im se pruža,

i) izdaju, obnavljaju i oduzimaju licencu svojim članovima uz nadzor Ministarstva,

j) sudjeluju pri utvrđivanju standarda i normativa zdravstvenih usluga,

k) daju stručna mišljenja kod pripreme propisa koji su od utjecaja na razvitak zdravstvene struke,

l)organiziraju dodatno usavršavanje za proširenje djelatnosti unutar struke s obzirom na nove dijagnostičko-terapijske metode,

m) propisuju način oglašavanja i način isticanja naziva privatne prakse, te utvrđuju slučajeve koji se ne smatraju reklamiranjem zdravstvenih usluga,

n) obavljaju i druge poslove određene ovim zakonom.

Članak 192

(Statut Komore)

(1) Komore donose statut uz suglasnost Ministra.

(2) Statutom komore obvezno se utvrđuje:

a) osnivanje, djelokrug i organizacija rada,

b) mjerodavnosti Županijske i federalne komore, te način financiranja ovih komora,

c) sadržaj, rokovi i način stručnog usavršavanja članova komore sukladno zajedničkom sadržaju stručnog usavršavanja utvrđenog od Županijske komore,

d) postupak izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licence, dobnu granicu do koje se licenca obnavlja, uvjete pod kojima se razmatra obnavljanje odobrenja, te obvezu davanja izvješća mjerodavnom ministru zdravstva ukoliko kandidat ne udovolji uvjetima za obnavljanje dozvole, kao i pravila postupanja u svezi s navedenim,

e) način vođenja registra licenciranih članova komore,

f) granice, način i druga pitanja vezana uz ostvarenje javnih ovlasti

g) razrada načina obavljanja ostalih poslova utvrđenih ovim zakonom.

Članak 193

(Ostale mogućnosti udruživanja)

(1) Sukladno odredbama ovoga zakona, kao i propisima o udrugama i fondacijama, mogu se formirati udruge zdravstvenih profesionalaca određenih profila ili specijalnosti odnosno udruge kojima je cilj zadovoljenje najviše moguće razine zdravlja određene populacije stanovništva, i to na načelima dragovoljnosti.

(2) Udruge iz stavka (1) ovoga članka svojim dragovoljnim radom unapređuju oblasti za koje su osnovane, usuglašavaju i ujednačavaju stručne stavove u oblastima, te surađuju s nadležnim ministarstvima zdravstva.

(3) Udruge mogu ostvarivati potporu iz proračuna Županije, sukladno mogućnostima ovih proračuna u kalendarskoj godini.

(4) Ministarstva provodi nadzor nad zakonitošću rada udruga iz stavka (1) ovoga članka, sukladno svojim nadležnostima.

XIX. KAZNENE ODREDBE

Članak 194

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

a) uskraćuje osobama prava iz članka 22. ovoga Zakona;

b) ne ukaže zdravstvenu zaštitu sukladno ovom zakonu ili im ne pruži hitnu medicinsku pomoć (članak 2. i 3. ovoga Zakona);

c) dopušta uposlenim zdravstvenim djelatnicima obavljanje alternativne medicine primjenom metoda i postupaka za koje nisu dobili suglasnost Ministarstva (članak 41. i 42. ovoga Zakona);

d) ne osigura hitnu medicinsku pomoć, uključujući i hitni medicinski prijevoz (članak 45. ovoga Zakona);

e) obavlja zdravstvenu djelatnost, a ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom (članak 50. ovoga Zakona);

f) započne s radom prije nego što je rješenjem utvrđeno da su ispunjeni uvjeti s obzirom na prostor, opremu i kadar (članak 52. i 53. ovoga Zakona);

g) stječe sredstva za rad i razvitak suprotno odredbama ovoga zakona (članak 56. i 57. ovoga Zakona);

h) ne organizira stručna tijela u zdravstvenoj ustanovi (članak 66. i 68. ovoga Zakona);

i) ne uspostavi jedinstven sustav upućivanja pacijenata s jedne na drugu razinu zdravstvene zaštite (članak 99. ovoga Zakona);

j) daje u zakup jedinice zakupa suprotno odredbama ovoga zakona i propisa donesenim na temelju ovoga zakona (članak 112., 113. i 114. ovog Zakona);

k) ne osigurava stručno usavršavanje i ne donosi plan stručnog usavršavanja zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika (članak 119. stavak (3) i članak 128. stavak (3) ovoga Zakona);

l) ne stvara uvjete i ne organizira obavljanje vježbeničkog staža (članak 122. ovoga Zakona);

m) istakne naziv zdravstvene ustanove koji ne sadrži podatke o djelatnosti koja je utvrđena rješenjem mjerodavnoga ministarstva zdravstva, radnom vremenu, osnivaču i sjedištu zdravstvene ustanove

ili ako istakne naziv zdravstvene ustanove koji ima obilježje kome se može pripisati karakter oglašavanja odnosno reklamiranja (članak 150. ovoga Zakona);

n) dopusti dopunski rad zdravstvenom djelatniku protivno odredbama ovoga zakona (članak 153., 154. i 155. ovoga Zakona);

o) ne osigura zdravstvenu zaštitu u izvanrednim prilikama utvrđenim ovim zakonom (od članka 156. do 159. ovoga Zakona);

p) ne osigura minimum procesa rada za vrijeme štrajka zdravstvenih djelatnika (članak 160. ovoga Zakona);

q) ne provodi unutarnji nadzor odnosno ne donosi godišnji program provjere stručnoga rada u zdravstvenoj ustanovi (članak 162. i 163. ovoga Zakona).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM bit će kažnjena i odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi.

(3) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u razdoblju do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 195

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

a) omogući samostalni rad zdravstvenom djelatniku i zdravstvenom suradniku koji ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom (članka 119., 123. i 125. ovoga Zakona);

b) ne izvrši obdukciju sukladno odredbama ovoga zakona (članak 178. i članak 179. stavak (2) ovoga Zakona).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 KM.

Članak 196

(1) Novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj ravnatelj zdravstvene ustanove:

a) ako u izvanrednim okolnostima, kada je ugrožen proces pružanja zdravstvene zaštite ili postoji izravna opasnost po život i zdravlje ljudi, bez odgađanja, ne obavijesti mjerodavno ministarstvo zdravstva i mjerodavni zavod za javno zdravstvo (članak 65. ovoga Zakona);

b) ako ne postupi po naredbama mjerodavnoga ministra u slučaju prirodnih i drugih nesreća, kao i epidemija većih razmjera, te štrajka zdravstvenih djelatnika (od članka 156. do 160. ovoga Zakona).

Članak 197

(1) Novčanom kaznom od 300,00 do 1.500,00 KM bit će kažnjen za prekršaj privatni zdravstveni djelatnik ako:

a) uskraćuje osobama prava iz članka 22. ovoga Zakona;

b) obavlja alternativnu medicinu primjenom metoda i postupaka za koje nije dobio suglasnost mjerodavnoga županijskog ministarstva (članka 41. i 42. ovoga Zakona);

c) obavlja privatnu praksu, a ne ispunjava uvjete predviđene ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona (članka 132., 133., 134., 139. i 140. ovoga Zakona);

d) poslove ne obavlja osobno, odnosno ima više od jedne ordinacije, ljekarne ili medicinsko-biokemijskog laboratorija, odnosno privatne prakse (članka 133. i 134. ovoga Zakona);

e) za opredijeljene osigurane osobe ne osigura zamjenu ugovorom s drugim zdravstvenim djelatnikom iste struke koji obavlja privatnu praksu ili sa zdravstvenom ustanovom (članak 141. ovoga Zakona);

f) postupi suprotno odredbi članka 142. ovoga Zakona;

g) privremeno obustavi rad bez rješenja mjerodavnoga Ministra (članak 143. ovoga Zakona);

h) ne postupi po rješenju Ministra o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse (članak 144. ovoga Zakona);

i) obavlja privatnu praksu u djelatnosti u kojoj nije dopuštena (članak 148. ovoga Zakona);

j) istakne naziv privatne prakse koji ne sadrži podatke o djelatnosti koja je utvrđena rješenjem Ministarstva, radnom vremenu, osnivaču privatne prakse ili ako istakne naziv privatne prakse koji ima obilježje kome se može pripisati karakter oglašavanja odnosno reklamiranja (članak 150. ovoga Zakona);

k) angažira zdravstvenoga djelatnika za dopunski rad suprotno odredbama ovoga zakona i propisima donesenim na temelju ovoga zakona (članka 153., 154. i 155. ovoga Zakona);

l) ne osigura zdravstvenu zaštitu u izvanrednim prilikama utvrđenim ovim zakonom (od članka 156. do 160. ovoga Zakona).

(2) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može biti izrečena zabrana vršenja djelatnosti u razdoblju do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 198

(1) Novčanom kaznom od 250,00 do 1.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj zdravstveni djelatnik ako:

a) ga zdravstveni inspektor zatekne u provođenju mjera i radnji suprotnih zakonu, kao i propisima donesenim na temelju ovoga zakona (članak 116. stavak (1), članka 117. i 118. ovoga Zakona);

b) ga zdravstveni inspektor zatekne da radi bez položenog stručnog ispita, odnosno licence izdane od mjerodavne komore (članka 123., 125. i 126. ovoga Zakona);

obavlja dopunski rad suprotno odredbama ovoga c) zakona i pod zakonskih akata donesenim na temelju ovoga zakona (članka 153., 154. i 155. ovoga Zakona).

Članak 199

(1) Novčanom kaznom od 250,00 do 1.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj zdravstveni suradnik ako:

a) povrijedi pravila čuvanja profesionalne tajne, kao i vođenja čuvanja, prikupljanja i raspolaganja medicinskom dokumentacijom (članak 116. stavak (3) i članak 117. stavak (3) ovoga Zakona);

b) ga zdravstveni inspektor zatekne u provođenju mjera i radnji suprotnih zakonu, kao i propisima donesenim na temelju ovoga

zakona.

Članak 200

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj poslodavac, koji je pravna osoba, ako:

a) ne osigura mjere zdravstvene zaštite u svezi s radom i radnom okolinom (članak 10. ovoga Zakona);

b) ne ugovori specifičnu zdravstvenu zaštitu djelatnika s domom zdravlja, zdravstvenom ustanovom koja u svome sastavu ima djelatnost medicine rada ili ugovorom sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi (članak 32. ovoga Zakona),

c) odobrava rad zdravstvenom djelatniku suprotno odredbama članka 153., 154. i 155. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjen poslodavac koji je fizička osoba novčanom kaznom od 300,00 do 1.500,00 KM.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 201

(Obveza usklađivanja rada sa ovim zakonom)

(1) Postojeće zdravstvene ustanove i privatne prakse dužne su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje s odredbama ovoga zakona i propisima donesenim na temelju ovoga zakona, u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, usklađivanje poslovanja ljekarničkih zdravstvenih ustanova i privatne prakse magistara farmacije obavlja se na način i u rokovima predviđenim propisom o ljekarničkoj djelatnosti.

(3) Nositelji odobrenja za dopunski rad kojima je odobrenje izdano na temelju propisa koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovoga zakona dužni su se uskladiti s odredbama ovoga zakona i

propisima donesenim na temelju ovoga zakona, u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 202

(Primjena dokaza o znanju iz zdravstvenog menadžmenta)

(brisano)

Članak 203

(Usklađivanje stručne spreme)

Zdravstveni djelatnici kojima je priznata odgovarajuća stručna sprema na teritoriju Federacije, odnosno koji su stručno obrazovanje stekli u odgovarajućim školama zdravstvenoga usmjerenja mogu i dalje obavljati poslove zdravstvene zaštite za koje se traži stručna sprema i koju imaju po propisima koji su vrijedili do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 204

(Vježbenički, specijalistički i subspecijalistički staž)

Vježbenički, specijalistički odnosno subspecijalistički i staž iz dodatne edukacije koji je započeo prema propisima koji su važili na teritoriju Federacije, na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, bit će obavljeni sukladno ovom Zakonu, ako je to povoljnije za vježbenika, specijalizanta odnosno subspecijalizanta.

Članak 205

(Status osoba imenovanih za pregled umrlih osoba)

Osobe imenovane za obavljanje pregleda umrlih izvan zdravstvene ustanove od općinskoga/gradskog tijela mjerodavnoga za poslove zdravstva nastavljaju s radom do imenovanja potrebnog broja doktora medicine sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 206

(Usklađivanje rada komora)

Komore iz oblasti zdravstva uskladit će svoju organizaciju i poslovanje s odredbama ovoga zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 207

(Stavljanje izvan snage važećeg zakona)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje primjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 7/99).

Članak 208

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Samostalni članci Zakona o izmjenama i dopuni
Zakona o zdravstvenoj zaštiti

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 19/2022)

Članak 4

(Rok za donošenje podzakonskog propisa)

Ministar će,u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti podzakonski propis o novom upošljavanju u javno zdravstvenim ustanovama u Županiji Zapadnohercegovačkoj" u smislu članka 8. stavka (1) točke nj), ovog Zakona.

Članak 5

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".